

De fyra musketörerna



De fyra musketörerna

efter Alexandre Dumas d.ä.

av Christian Lanciai (2002)

Personerna (i den ordning de uppträda):

Baron de Rochefort
Mylady de Winter
d'Artagnan
värdshusvärden i Meung
en slaktare
en dräng
en bagare
andra enkla hantverkare i Meung
Kapten de Tréville
hans kammartjänare
Aramis
Porthos
Athos
en vän till Porthos
två vänner till Aramis
Jussac
Bicarat
Cahusac
två andra gardister
Planchet, d'Artagnans betjänt
Herr Bonacieux
Fru Constance Bonacieux
fyra skumma typer
en kommissarie i Bastiljen
Kardinal Richelieu
värdshusvärden i Chantilly
en provokativ adelsman
värdshusvärden i Amiens
Hertigen av Buckingham
Frankrikes hovmarskalk
Kung Ludvig XIII
Drottning Anna av Österrike
värdinnan i Crèvecoeur
Bazin, Aramis betjänt
kyrkoherden i Montdidier
jesuitpriorn i Amiens
Grimaud, Athos betjänt
Lord de Winter
Ketty, Myladys tjänarinna

Brisemont, vinkännare
en läkare
vårdshusvärden på Röda Duvslaget
Löjtnant John Felton, engelsk puritan
två vakter
Patrick, Buckinghamskammartjänare
Laporte, drottningens kurir
priorinnan i karmeliterklostret i Béthune
Bödeln från Lille

musketörer och gardister

Handlingen äger rum i Frankrike och England 1625-28.

Copyright © Christian Lanciai 2002

De fyra musketörerna

Akt I scen 1. Vårdshuset i Meung.

Rochefort (talar med Mylady i ett fönster i vårdshuset) Ett högst besynnerligt ekipage. Han måste ha kommit fel eller klivit direkt ut ur sagan.

Mylady Det finns inga sagor idag. Han har nog kommit fel.

Rochefort Låt mig gissa. Fullkomligt oborstad, argsint uppsyn, en gammal bondmärr till travhäst, lika ung som trotsig, väntar sig bara att bli förolämpad – en gascognare!

Mylady Ni är en psykolog, de Rochefort.

Rochefort Psykolog? Vad är det?

Mylady En som kan läsa och förstå sig på själar.

d'Artagnan (retlig) Är det mig ni talar om?

Rochefort Inte alls. Vi talar inte till er.

d'Artagnan Det var inte vad jag frågade! Är det mig ni talar om!

Rochefort Inte alls. Det var er häst.

d'Artagnan Vad sade ni då om hästen som ni inte vågar säga till dess herre?

Rochefort Bara att hästen verkar ganska ålderdomlig, i motsats till er, unge man. Så vad jag än sade om hästen kan knappast ha gällt er.

d'Artagnan Jag kräver en förklaring.

Rochefort Ni har redan fått den.

d'Artagnan Ni har skrattat åt mig och min häst! (*drar blankt*)

Rochefort Seså, ta det inte så allvarligt. Är det förbjudet att skratta här i världen utan att bli utmanad av första bästa pojkspoling på duell?

d'Artagnan Jag är ingen pojkspoling! Försvara er, kräk!

Rochefort Vid kardinalens tofflor, han menar allvar. (*drar sin värja till försvar*)

Mylady Vi har inte utrymme för slagsmål, de Rochefort.

Rochefort Jag vet, men den här valpen behöver tuktas.

vårdshusvärden (ser vad som pågår, visslar) Slagsmål på gården!

(*drängar, bagare, mjölnare, slaktare, allsköns hederligt folk dyker upp*)

slaktaren Vem tigger stryk?

värden Den unge gascognaren.

drängen På honom, gott folk! (*Alla hoppar på d'Artagnan.*)
d'Artagnan Våga inte röra mig, era drumlar! (*slåss som besatt*)
Rochefort Slå inte ihjäl honom. Han är bara ung.
bagaren (*ger d'Artagnan ett slag i huvudet med en pall så han tuppar av*) Såja! Vad ville han egentligen?
slaktaren Ingen vet. Han bara började bråka.
Mylady Vi hinner inte med sånt här, de Rochefort.
Rochefort Han kan ha varit en utsänd mördare.
värden Nu får vi plåstra om honom så att han överlever. Har han något på sig?
drängen En pung med fickpengar, elva écus, och ett brev.
Rochefort Till vem?
värden Herr de Tréville, Paris.
Rochefort Då är det som jag fruktade. Ge mig brevet.
värden Min herre, man bestjäl inte en medvetlös pojke på privata brev.
Rochefort Här får ni betalt för hans vård och logi i tolv dagar. Var god och ge mig brevet. Det kan röra statsangelägenheter.
värden Jag är inte oresonlig. (*ger brevet*)
Rochefort Låt oss nu försvinna, Mylady, innan grabben vaknar och saknar brevet.
Mylady Jag hinner nog med båten till England i kväll.
Rochefort Och jag hinner träffa kardinalen. Vi tjänar samma heliga sak, Mylady. (*kysser hennes hand*)
Mylady Och därför kan vi bara vinna. (*försvinner från fönstret*)
Rochefort (*till värden*) En häst, genast!
värden Kom bara med mig, min herre. (*går ut med Rochefort*)
d'Artagnan (*vaknar sakta till och kväder*) Stön! Vem fan drog ner rullgardinen!
drängen Du fick bara svar på tal. Man utmanar inte en adelsman.
d'Artagnan Hur fan skulle jag kunna veta att han var adelsman? Det är för resten jag också.
drängen Men han tjänar kardinalen.
d'Artagnan Herr de Trévilles fiende! (*känner fort efter sig över kroppen*) Brevet! Någon har tagit brevet!
drängen Er opponent köpte det av värden. Han trodde att ni var en spion utsänd för att mörda honom.
d'Artagnan Jag har aldrig sett honom! Jag kommer direkt från landet! Allt jag ägde var det där introduktionsbrevet!
värden (*har kommit tillbaka och lyssnar*) Det verkar som om ni blev betydligt överskattad av den där baronen.
d'Artagnan (*rusar upp och på honom*) Mitt brev! Med vilken rätt sålde ni mitt brev! Åhh! (*storknar av plågorna*)
värden Ni är ju bara en stackars bonddräng. Jag beklagar, min son, men baronen propsade på brevet i kardinalens namn. Ingen förmår något mot kardinalen.
d'Artagnan Jo, herr de Tréville och kungen!
värden Ni hör alltså till dem. Det fattade baronen genast. Därför blev han rädd för er och tog brevet. (*sätter sig hos d'Artagnan*) Lugna dig, min son. Ingen skada är skedd. Du har bara fått lite bulor. Med ditt käck uppsåt kan du säkert ställa dig in hos herr de Tréville i alla fall. Och baronen har betalat för dina skador. Du får stanna här gratis tills du är helt skadeslös.
d'Artagnan Jag måste till Paris i morgon! Åhh! (*storknar av plågorna och svimmar*)

värden Bär in honom och bandagera honom. Han far inte till Paris i morgon. Jag ger honom två dagars konvalescens innan han blir för otålig. Hade han inte varit gascognare hade det blivit en vecka minst.
drängen Klådde vi honom för hårt?
värden Nej, bara lagom. Han överlevde ju.
(*De bär in honom.*)

Scen 2. Herr de Trévilles mottagningsrum.

Tréville D'Artagnan? En ung lymmel? Jo, det stämmer. Jag kände hans far. Har han inget introduktionsbrev med sig?
kammartjänaren Nej, herr de Tréville.
Tréville Man reser inte så lång väg utan introduktionsbrev. Är han verkligen från Gascogne?
tjänaren Omisskännligen.
Tréville Nåväl, visa in honom. Vi skall höra honom.
tjänaren (går ut) Varsågod, herr d'Artagnan.
(*D'Artagnan kommer käckt in.*)
Tréville Sin far upp i dagen. Det är som att förflyttas tjugo år bakåt i tiden.
– Välkommen, min vän. Ursäkta mig bara ett ögonblick.
(*går ut och ropar*) Athos! Porthos! Aramis!
tjänaren (till d'Artagnan) Han är arg. Kardinalens gardister har gett hans gossar stryk igen. (*Två musketörer infinner sig.*)
Tréville Var är Athos?
Aramis Han är sjuk.
Tréville Sjuk? En kungens musketör blir aldrig sjuk!
Porthos Han är sårad, kapten.
Tréville Vad hände egentligen?
Aramis De överrumplade oss, kapten. Vi var sex mot sex, men två av oss blev ihjälstuckna genast. Athos blev anfallen bakifrån och framifrån och blev svårt sårad. Sedan hade vi ingen chans.
Tréville Så ni lät er bli arresterade?
Porthos De lyckades arresterar oss, men vi lyckades fly.
Tréville Och Athos?
Aramis Blev kvar på platsen. De trodde han var död.
Tréville Detta är en helt annan historia än vad kardinalen gav kungen.
Porthos Har kungen klagat på oss?
Tréville Ja. Han sade till mig igår att han hädanefter skulle överväga att rekrytera sina musketörer bland kardinalens gardister, då de är så mycket effektivare.
Porthos Kardinalen nämnde inte möjligen sina egna förluster?
Tréville Naturligtvis inte. Jag skiter i hur många som stupar på den sidan, men två döda av oss är två för många! Om nu också Athos är ur leken.... (*förhänget lyfts och Athos inträder med armen i band*)
Athos Ni kallade på mig, herr de Tréville.
Tréville Athos! Du lever! (*skyndar fram och griper hans hand*)
Athos Kapten, ont krut förgås inte så lätt, en katt har nio liv, men en musketör har fler liv än en katt.
Tréville Min vän, du är likblek! Sätt dig, sätt dig!
Athos Det är bara blodförlust. (*sätter sig*)

Tréville (*till de andra*) Hur svårt sårad är han?

Aramis Han blev bara genomborrad.

Tréville I axeln, tydligen. Ingen lunga penetrerad?

Aramis Nej.

Tréville Gudskelov! Då klarar han sig. Ta hand om honom, Porthos och Aramis, och inga fler förluster! Kardinalens män har råd med förluster, men inte tappra män som vi!

Porthos Aj aj, kapten.

Tréville Ge er av nu, och sköt er bättre i fortsättningen. Vad som helst, men inga egna förluster! Athos, håll dig i sängen tills du kan slåss som en man igen.

Athos Omöjligt, kapten.

Tréville Vadå omöjligt?

Athos Att stanna i sängen.

Tréville Låt åtminstone bli att slåss tills du kan slåss igen!

Athos Jag kan inte garantera det heller, kapten.

Tréville Du är oförbätterlig. Ge er av! (*De tre musketörerna går.*)

Athos (*till Porthos och Aramis, som vill stödja honom*) Ni behöver inte stödja mig.

Tréville (*slår sig ner och ruskar*) Dessa självdestraktiva outhärliga musketörer, när ska de någonsin lära sig!

d'Artagnan Ä-hum. (*harklar sig*)

Tréville (*vaknar till*) Förlåt mig, unge man. Jag hade glömt att vi hade en fjärde man i rummet. Nå, hur förklarar du att du har kommit hela vägen från Gascogne till mig utan ens ett rekommendationsbrev?

d'Artagnan Herr de Tréville, jag blev bestulen på vägen. Jag hade ett rekommendationsbrev från min far.

Tréville Vem tog det och varför?

d'Artagnan En lömsk adelsman med ärr på kinden och dödens egen uppsyn. Han trodde jag var spion eftersom brevet var till er.

Tréville (*uppmärksam*) Var han ensam?

d'Artagnan Nej, han var i sällskap med en intrigant ung dam av förunderlig skönhet.

Tréville Hörde du något namn?

d'Artagnan Han kallade henne 'Mylady'.

Tréville Var var detta?

d'Artagnan I Meung.

Tréville I Meung! Och jag trodde han var i Bryssel!

d'Artagnan Känner ni honom? Jag har en gås oplockad med honom! Han tog min fars brev till er!

Tréville Min vän, han är inte en man som man söker bråk med. Då strandar man direkt, vilket du tydligen nästan gjorde. Men jag tror på din historia, och jag minns gärna din far. Du påminner om honom. Så du vill bli musketör. Det är tyvärr omöjligt, då du varken har skolning i krigföring eller ens har varit med om någon batalj. Men jag skall ge dig fritt inträde i akademien, där du får grundläggande utbildning i fäktning, taktik och annat som är nyttigt att kunna i umgänge och krig.

d'Artagnan (*har sett ut genom fönstret*) Där är han! Jag ser honom!

Tréville Vem då?

d'Artagnan Mannen från Meung! Den här gången ska han inte slippa undan! (*rusar ut*)

Tréville En typisk musketörhjärna, och en gascognare dessutom. Den pojken har många dueller framför sig.

Scen 3.

d'Artagnan (springer nästan omkull Athos) Å, förlåt, men jag har bråttom.

Athos (griper honom i axeln) Ett ögonblick, unge man, men så bråttom har du inte att du kan köra över en skadad fotgängare och smita.

d'Artagnan Å, är det ni.

Athos Ja, det är jag, och du är den skälmen som hörde oss bli utskällda av herr de Tréville för att ha bråkat med kardinalens gardister igen. Du tror förstås att vi inte kan annat än bråka. Men om du tror du kan stöta ner en musketör i hans sårade axel och smita så söker du bråk.

d'Artagnan Nej, jag söker en tjuv.

Athos Varför hugger du mig då?

d'Artagnan Det var inte meningen.

Athos Vi får nog träffas om det här och göra upp.

d'Artagnan När som helst, men inte nu!

Athos Passar det gunstig junkern vid Carmes-Deschaux klockan 12?

d'Artagnan Kör till! (*rusar vidare*)

Athos Vind i seglen har han men kan inte bromsa. Därför kör han rakt på grund. (*I porten står Porthos och talar med en vän. När d'Artagnan försöker kila förbi blåser Porthos kappan plötsligt ut, och d'Artagnan fångas i kappan.*)

vännen En fisk i nätet, Porthos.

Porthos En högst ovälkommen sådan. Vad tusan tar ni er till? Springer ni alltid in i folks kläder så där?

d'Artagnan Jag ber så mycket om ursäkt, men det var rakt inte meningen. Det var vinden....

Porthos Var det vinden som sprang in i min kappan och inte ni? Jaså, det är du, gröngölingen som hörde oss bli avhyvlade av kapten Tréville. Vad tusan menar ni egentligen?

d'Artagnan Ingenting särskilt.

Porthos Vad tusan gör ni så här för då?

d'Artagnan Det var vinden....

Porthos Om det ändå varit din egen vind, som blåst ut dina egna kläder i baken.... Det här kräver upprättelse!

d'Artagnan Senare, när som helst, bara ni inte har kappan på er! Jag är ute efter en skurk!

Porthos Varför fångar ni mig då?

d'Artagnan Det var ni som fångade mig!

Porthos Anklagar mig gör han också, den fähunden! Luxembourg klockan ett! Blir det bra?

d'Artagnan På återseende, Monsieur, men helst utan kappan. (*rusar vidare*)

vännen Han menade inte att ställa till det.

Porthos Det spelar ingen roll. Han gjorde det.

d'Artagnan (*stannar till*) Fördömt! Han är borta! Jag kanske såg fel. Men där är ju den tredje av dem. (*går fram till Aramis som talar med några vänner*) Ni har inte möjligen sett.... nej, det har ni förstås inte. Men vad ser jag? (*ser att Aramis står på en näsduk, böjer sig ner och drar fram den under stöveln på honom.*) Den här näsduken hade ni nog inte velat förlora för allt i världen, herr Aramis. (*Vännerna blir roade av att se den.*)

en vän Står det inte B.T. på den mitt i det adliga vapnet? Och ändå, min käre abbé Aramis, har du förnekat allt samröre med den vänliga damen. Hur kan du då förklara att hon lånat dig sin näsduk?

Aramis Hon har inte lånat mig sin näsduk! Det kan ha varit du som tappat den!
vännen Jag svär mig fri. (till den andra vännen) Kan du ha förlagt och tappat denna bekanta dams näsduk?

2-a vännen Aramis, det här mysteriet är ditt. (De två vännerna går roade därifrån.)

Aramis Begriper du inte, ditt nöt, att om en man trampar på en dams näsduk så är det någon mening med det?

d'Artagnan Ursäkta mig, men jag trodde verkligen den var er eftersom jag såg den falla ur er ficka.

Aramis Du trodde fel, ditt nöt, och borde ha begripit att om den föll ur min ficka och jag trampade på den, så var jag medveten om att den fallit ur min ficka och var jag angelägen om att de andra inte skulle märka det!

d'Artagnan Det är lätt att vara efterklok men svårt att vara för klok.

Aramis Din spjuver, nu är denna dam komprometterad. Vad ska vi göra åt det?

d'Artagnan Jag står till er tjänst när som helst.

Aramis Hôtel de Tréville klockan två?

d'Artagnan Det går nog bra, om jag bara lever då.

Aramis Det är bäst för dig att du lever! (går)

d'Artagnan Tre dueller och herr de Trévilles onåd! Min karriär börjar just bra! Men blir jag dödad, så blir jag åtminstone dödad av en musketör. Men klockan är strax tolv. Mitt första möte med döden står för dörren. Jag får inte låta honom vänta.

Athos Ni är åtminstone punktlig i motsats till mina sekundanter. Var tusan håller de sölkorvarna hus?

d'Artagnan Det jämnar ut sig, för eftersom jag inte känner någon i Paris har jag inga sekundanter.

Athos Men för tusan, i så fall kommer det ju att heta att jag dödade en barnunge.

d'Artagnan Ni glömmet, Monsieur Athos, att ni är skadad. Det är inte jag. Alltså har ni handikapp och inte jag.

Athos Er käckhet är det inget fel på. Men där kommer de nu äntligen. (*Porthos och Aramis kommer.*)

d'Artagnan Är det era sekundanter?

Athos Ja. Vet du inte att vi tre kallas de oskiljaktiga?

Porthos Är det den där gröna kanaljen du har att slåss med?

Athos Ja. Några invändningar?

Porthos Men jag ska slåss med honom klockan ett.

Aramis Och jag har stämt honom inför Karons båt klockan två.

Athos Parbleu, vad har ni då att slåss med honom om?

Aramis Han förolämpade en dam.

d'Artagnan Ja, jag försökte rädda hennes näsduk ur gatans smuts åt herr Aramis.

Athos (till Porthos) Och du då?

d'Artagnan Vi diskuterade en klädfråga.

Porthos Han gick bakom ryggen på mig. Du själv då?

Athos Han angrep mig bakifrån.

Porthos Vi har tydligen alla randiga skäl att göra upp med honom.

d'Artagnan Jag ber så mycket om ursäkt, mina herrar.

Athos Inga ursäkter, om jag får be. Vi är musketörer.

d'Artagnan Inte er, herr Athos, men er andra, ty Athos har förstahandsrätt till att få avverka mig. Således har ni bara 50% chans att få slåss med mig, herr Porthos, och ni, herr Aramis, nästan inga chanser alls. Det var detta jag ville be er två om ursäkt för i god tid innan.

Aramis Ursäkten accepteras. Dock är det din plikt att duellera med oss alla tre.

d'Artagnan Givetvis är det min föresats att uppfylla den.

Athos Nog med förhandlingar! Till saken! Är ni klara?

Porthos och Aramis Vi är klara.

d'Artagnan Så är jag.

Athos En garde! (*de slåss. Nästan genast dyker kardinalens gardister upp.*)

Porthos Håll! Kardinalens gardister!

Aramis De måste då lukta till sig bråk och suga sig fram till dueller var de än går av stapeln.

Jussac Vad ser jag, mina herrar? En duell, en otvetydig duell! Vet ni inte att det är förbjudet? Vi måste genast be er komma med oss.

Athos Larva dig inte, Jussac. Var nu en förnuftig man och vandra vidare, så slipper ni bråk.

Jussac Det kan vi inte acceptera. Kardinalens order. Ni är alla tre arresterade.

Porthos De är fem och vi är tre.

Aramis Och Athos kan bara använda vänster hand.

Porthos Vi kan inte låta dem arresteras oss en gång till. Då är det bättre att dö här. Annars sjunker herr de Tréville genom jorden.

Athos Låt oss slåss och dö.

Aramis Vi tycks inte ha något val.

d'Artagnan Mina herrar, så vitt jag kan se är vi faktiskt fyra.

Jussac Ge dig av, pojkvasker, och rädda ditt liv. Du är oskyldig. Men sak måste väckas mot musketören och hans vänner, som sökt strid med dig.

d'Artagnan (*med värjan beredd*) Mina herrar, ni får ta oss levande, eller ni får ta oss döda, men inte utan strid.

Athos Jag börjar gilla den där grabben.

Aramis Jag också.

Porthos Mina herrar, saken är klar. Vi slåss!

(*De börjar slåss. Aramis slåss mot två och dödar snart den ena, d'Artagnan slåss mot Jussac och får honom genomborrad just när Athos börjar ge tappt, varpå d'Artagnan tar sig an Athos opponent, medan Athos sjunker ner på knä och hämtar sig. Porthos och dennes opponent sårar varandra men fortsätter slåss. D'Artagnan slår Cahusacs värja ur handen på honom, varpå denne tar sin döde kamrats värja men möter på nytt Athos, som nu gör procesen kort med honom. Snart är alla gardisterna avverkade utom Porthos motståndare.*)

Porthos Ge dig, Bicarar. Vi är fyra mot en.

Bicarar Aldrig.

Jussac Bicarar, jag befäller dig. De har vunnit denna gång.

Bicarar Eftersom min chef befäller det. (*saluterar och bryter sin egen värja och sätter armarna i kors.*)

Aramis Klostret får ta hand om dem. Vi går hem.

Athos Ja, vi får nog anse oss ha skäl att vara nöjda med dagen.

Porthos Välkommen in i gänget, pojkspoling. Nu vet vi att du är en av oss. Vad heter du?

d'Artagnan D'Artagnan.

Porthos Oss känner du redan. Betrakta dig som en av de oskiljaktiga.

d'Artagnan Det är mig en ära, herr Porthos, men en ännu större ära väntar mig den dag då jag får bli musketör.

Athos Du är på god väg, min vän.

Porthos Det här måste vi fira!

Aramis Jag tar hand om de fem erövrade värjorna.

Porthos Till kapten Trévilles hotell! Det här måste utbasunas över hela världen!
(*De drar ut tillsammans alla fyra på allra bästa humör med armarna om varandra, d'Artagnan mellan Porthos och Athos och Aramis med värjorna ytter om Athos.*)
Aramis Ring på klosterporten, Jussac, så får nunnorna ta hand om er!
Jussac Det här ska kardinalen få veta!
Athos Kapten Tréville och kungen får veta det först!
(*De fyra vännerna drar ut, de döda och sårade blir kvar och kvider, stönar, morrar och mumlar.*)

Scen 4. Hemma hos d'Artagnan.

Porthos Din lycka är gjord, d'Artagnan! Alla omhuldar dig ända upp till och med kungen! Gratulerar till utmärkelsen!
d'Artagnan Visserligen är jag nu gardesaspirant, men jag skulle ge tio år av mitt liv för att få bli musketör genast!
Athos Tålmod, d'Artagnan! Allt du behöver göra är att utmärka dig i strid eller utföra någon hjältebragd, så är du där. Du behöver säkert inte vänta i två år.
Aramis Vi lever furstligt nu i en månad på kungens fyrtio lusidorer....
Athossom han gav d'Artagnan, inte oss.
Porthos Ja, men han är ju nu en av oss och delade själv med sig åt oss.
Aramis Du har förstås spelat bort alla dina redan?
Porthos Livet kostar pengar, Aramis. Det är det enda problemet med livet.
Athos Om det ändå vore det.
d'Artagnan Planchet, mera mat och vin. Mina vänner får inte gå hungriga härifrån.
Porthos Eller törstiga.
d'Artagnan Just det.
Aramis Är du nöjd med din betjänt, d'Artagnan?
d'Artagnan Ni hade inte kunnat finna någon bättre åt mig.
Athos Förnöjd som alltid, d'Artagnan. Fiskade ni upp honom ur Seine?
Porthos Vi tog honom på bar gärning då han tittade ner i vattnet. Han verkade behöva en anställning.
d'Artagnan Den har han skött med den äran.
Planchet (kommer in) Mera vin, mina herrar?
Athos (höjer sitt glas) Skål för Planchet!
Porthos Skål för d'Artagnan!
d'Artagnan Skål för Athos, Porthos och Aramis!
Aramis Skål för oss alla! (*De skålar hjärtligt.*)
Planchet (till d'Artagnan) Ursäkta mig, herrn, men det står en herre utanför som vill tala med er i enrum.
d'Artagnan Visa in honom. Jag har inga hemligheter för mina vänner.
Planchet Som ni vill. (*öppnar dörren för en liten räddhågad äldre man full av komplex*)
d'Artagnan (reser sig) Men det är ju värden, herr Bonacieux!
Aramis Säg inte att du glömt betala hyran.
Bonacieux Det är värre än så, mina herrar. Min kära hustru har blivit enleverad.
Porthos (reser sig) Det här är oacceptabelt!
Aramis (reser sig med dragen värja) Vi måste återskaffa henne genast!
Bonacieux Mina herrar, förlåt att jag stör i sammankomsten, men jag måste tyvärr insistera på att få tala med herr d'Artagnan privat.
Porthos Vem har tagit henne?

Aramis Någon bövel förstås. Hon är väl ung och vacker.

d'Artagnan Mina herrar, det här är allvarligt. Madame Bonacieux är sömmerska hos drottningen, och om hennes liv är i fara är drottningen i fara.

Athos Aha! En hovintrig!

Bonacieux Minst sagt, mina herrar. Vill ni låta mig tala ensam med herr d'Artagnan?

Athos Mina vänner, i den mån d'Artagnan behöver vår hjälp får han tillkalla den senare. Jag rekommenderar mig.

Porthos Vi också.

Aramis Lycka till, d'Artagnan. (*De tre går.*)

d'Artagnan Nå, min gode värd, berätta nu.

Bonacieux Det är kardinalens män som har tagit henne. Jag har fått det här brevet. (*visar ett brev*)

d'Artagnan (läser) "Du får henne tillbaka när vi inte har användning för henne längre. Ber du någon om hjälp är du förlorad." Ingen undertecknad.

Bonacieux Men jag tror jag vet vem det är. Jag har sett en skum rackare spionera länge på min hustru. Han är svartklädd med ett blekt och dystert yttre och ett ärr här på kinden....

d'Artagnan Mannen från Meung!

Bonacieux Känner ni honom?

d'Artagnan Han är mitt livs dödsfiende! Han slog halvt ihjäl mig i Meung och bestal mig på det enda min far hade givit mig! Det kan bara vara han! Han tjänar dessutom kardinalen!

Bonacieux Då är det han. Då sitter vi i samma båt, min vän. Jag skulle ge vad som helst för att dra kardinalen vid näsan. Vill ni vara mig behjälplig?

d'Artagnan Jag vill ingenting hellre.

Bonacieux Vi kan glömma det här med hyran så länge, om ni samarbetar. Men Herre Gud! (*ser genom fönstret*)

d'Artagnan Vad är det?

Bonacieux Är det inte han? (*visar genom fönstret*)

d'Artagnan (vrålar) Mannen från Meung! (*tar sin värja och rusar på dörren*) Den här gången ska han inte slippa undan! (*ut*)

Bonacieux Jag har tydligen fått rätt hyresgäst för en gångs skull.

Akt II scen 1. Bonacieux' bostad.
(Fyra skumma maskerade män ockuperar bostaden.)

1 Tyst! Jag hör någon komma!

2 Det är en kvinna.
(*Fru Bonacieux öppnar dörren och kommer in.*)

3 På henne! (*de angriper henne och håller henne fast*)

4 Inte ett ord, frun, eller något rop på hjälp, om vi får be. Vi vill er bara väl och utför bara vår plikt. Vem är ni och vad gör ni här?

Constance Jag är frun i huset. Vilka är ni själva, och vad gör ni här? Och var är min man?

1 Fru Bonacieux själv!

2 Omöjligt. Hon är ju fången hos Rochefort.

3 Hon bluffar.

4 Ut med språket, frun, eller vi måste arresteras er.

Constance Jag har sagt allt, men ni har inte sagt något. Vilka är ni, och med vilken rätt ockuperar ni mitt hem?

1 Kardinalens!

2 Jag tror i alla fall vi lyckats få fast fru Bonacieux själv efter att hon på något sätt lyckats fly från Rochefort.

3 Då blir han glad om han får henne tillbaka.

4 Han ska nog kunna identifiera henne. Bind henne och munkavla henne och för bort henne.

Constance Hjälp! Hjälp! *(Hon skriker men övermannas brutalt och är redan munkavlad och bakbunden när dörren rycks upp och d'Artagnan rusar in ursinnig med dragen värja.)*

1 Var kom han ifrån?

2 Det är djävulen själv.

3 På honom! *(De bearbetar honom med pallar och krukor och andra tillhyggen, men han har övertaget och lyckas driva ut dem alla på flykten. Han befriar fru Bonacieux.)*

d'Artagnan Är ni skadad, frun?

Constance Det kunde ha varit värre. Vem är ni?

d'Artagnan Jag bor ovanpå. Jag kan se allt vad som försiggår här genom en avlägsnad golvplanka. Er man fördes bort för några dagar sedan. Sedan dess har kardinalens män använt er bostad som råttfälla och förhört alla som kommit hit. Men ni har alltså lyckats fly?

Constance På det klassiska sättet. Jag band ihop några lakan.

d'Artagnan Och han ni var fånge hos heter Rochefort. Jag känner honom.

Constance Han är kardinalens högra hand, en mycket farlig och hänsynslös man och dessutom en skicklig spion.

d'Artagnan Men vad är det som pågår egentligen?

Constance Drottningen är i fara. Alla spionerar på henne och vill henne illa bara för att kungen försummar henne och hon därför fått hertigen av Buckingham som älskare.

d'Artagnan Den mäktige hertigen av England, Frankrikes fiende?

Constance I politiken är alla allas fiender. Drottningen är ju förbunden med Spanien och Österrike, Frankrikes största fiender, mot vilka England och Buckingham framstår som en semester.

d'Artagnan Och i allt detta har ni blivit inblandad?

Constance Drottningen litar på mig, ty jag är av enkel börd och har inget inflytande. Alla hennes vänner i hovet har svikit henne eller blivit förrådda och giftmördade eller försvunnit på annat sätt.

d'Artagnan Stackars drottningen!

Constance Men det är kardinalen som ligger bakom alla intrigerna, som vill åt drottningen och exponera hennes förbindelse med Buckingham för att skilja henne från kungen och få kungen i sitt eget våld....

d'Artagnan Alltid denne allsmäktige kardinal.

Constance Men ni, så ung och så tapper. Vilken tur att vi har er i huset!

d'Artagnan Men här är ni inte säker. Er make är i Bastiljen, och snart vet era och drottningens fiender att ni flytt. Då får de inte finna er här.

Constance Ni har rätt. Jag borde inte ha kommit hem. Jag hade aldrig kommit hem om jag vetat att min man var borta.

d'Artagnan Kom! Ni får bo hos Athos så länge. Där är ni säker.

Constance Athos? Det låter som ett munkkloster förbjudet för kvinnor.

d'Artagnan Det är säkrare än så. Kom! *(de går)*

Scen 2. I Bastiljen.

kommisarien För in fången! (*Bonacieux föres in.*)
Bonacieux Jag är oskyldig! Jag bedyrar!
kommisarien Håll käften! Är detta Monsieur Bonacieux, kryddkrämare och gift med Constance Bonacieux, kammarjungfru hos hennes majestät drottningen?
Bonacieux Ja, det är jag! Men vad har ni gjort av min fru?
kommisarien Håll käften! Jag talar inte till er. Nå?
vakten Ja, det är han.
kommisarien Då kan förhöret börja. Sätt sig ned, herr Bonacieux. (*Bonacieux sätter sig något lättad ner.*) Var är er fru?
Bonacieux (*reser sig genast*) Det borde ju ni veta bättre än jag! Det var ju ni som enleverade henne!
kommisarien Håll käften! Var är er fru nu?
Bonacieux Hur ska jag kunna veta det när jag inte vet var jag själv är?
kommisarien Vi vet med säkerhet att er fru har konspirerat, och eftersom ni är hennes man måste ni ha konspirerat med henne. Var är hon nu?
Bonacieux Jag har aldrig konspirerat i hela mitt liv! Jag är bara en kryddkrämare!
kommisarien Ni har dragit er tillbaka från rörelsen.
Bonacieux Det gör mig inte till konspiratör!
kommisarien Håll käften! Vi vill bara veta var er fru är.
Bonacieux Jag har aldrig mera fått ett livstecken av henne sedan hon blev enleverad av kardinalen och hans män.
kommisarien Så er fru har blivit enleverad?
Bonacieux Ja, hon blev enleverad. Hon bortfördes med våld, (*stolt*) ty hon gjorde motstånd.
kommisarien Och ni påstår att kardinalen enleverade henne.
Bonacieux Inte kardinalen själv, naturligtvis, men mannen som gjorde det skulle jag känna igen var som helst. Han har ett vidrigt utseende och ett ärr här på kinden....
Rochefort (*framträder ur skuggorna*) Skulle det händelsevis kunna vara jag?
Bonacieux Det är han! Han själv! Min frus egen enleverare!
Rochefort Hon bortfördes för sitt eget bästa då hon deltagit i farliga intriger mot staten involverande flera av Frankrikes och konungens fiender, särskilt den engelske hertigen av Buckingham....
Bonacieux Herre du min skapare!
Rochefort Häpnadsväckande, inte sant? Vi hade er fru i säkert förvar i goda händer, men nu har hon dess värre flytt.
kommisarien Eftersom ni är hennes man måste hon ha kontaktat er. Var är hon?
Bonacieux Om jag bara det visste! Om hon inte är hemma kan hon vara var som helst.
kommisarien Vi vet att ni konspirerat mot kardinalen med en hyresgäst hos er, en stridbar ung man vid namn d'Artagnan. Nekar ni till att ha anförtrött er till honom och bett honom om hjälp med er hustru?
Bonacieux Men hur i all sin dar vet ni det?
kommisarien Håll käften! Kardinalen vet allt. Svara bara på min fråga.
Bonacieux Visst var det ju helt naturligt av mig att anförtra en redig hyresgäst mina bekymmer för min hustru, men hur kan ni veta det? Har han förrått mig?
kommisarien Vi råkar händelsevis ha honom här i fängsligt förvar. För in fången!
(Athos föres in.)
Bonacieux Men detta är inte herr d'Artagnan.

kommissarien Det måste det vara. Vi har ju haft honom här i tre dygn.
(till en vakt) Det var väl herr d'Artagnan ni arresterade?
vakten Vem skulle det annars ha varit?
kommissarien (till Bonacieux) Där hör ni!
Bonacieux Jag är hemskt ledsen, mina herrar, men ni har arresterat fel person. Jag är oskyldig och vet ingenting, och det där är inte herr d'Artagnan.
kommissarien Vem är det då?
Bonacieux En av herr d'Artagnans vänner, jag känner nog igen honom, men fråga inte mig vad han heter.
kommissarien (till Athos) Förklara er, min herre. Vad heter ni?
Athos Athos.
kommissarien Det är inget namn. Det är ju ett munkberg i Grekland. Försöker ni dra oss vid näsan? I tre dygn har ni utgett er för att vara herr d'Artagnan.
Athos Inte alls. Det är ni som har påstått det. Mig har ni bara bett hålla käften.
kommissarien Håll käften, din oförsämda bedragare! I tre dygn har du låtit oss tro att du var d'Artagnan!
Athos Nej, ni har trott det alldeles själva.
kommissarien Varför har du inte sagt något?
Athos Ni var så tvärsäkra på er sak att det var lönlöst att protestera.
vakten Du arresterades under namnet d'Artagnan. Alltså är du d'Artagnan.
Athos Se, vad lönar det sig att protestera mot en sådan dumhet?
Bonacieux Mina herrar, ni ser ju själva att detta är en musketör. D'Artagnan är ingen musketör. Alltså har ni tagit fel.
Rocheport Ni har klantat till det, era eländiga klåpare, och vi vet fortfarande inte var Buckingham är eller var drottningen har haft sina hemliga möten med honom.
kommissarien Detta blir bara värre och värre. För ut fångarna och lås in dem, så får vi avvakta vidare order från hans eminens.
Rocheport Jag sade ju hela tiden att ni hade gripit fel person.
kommissarien Men vi hade bevis för att Madame Bonacieux bott hos honom! Därför tog vi för givet att han var herr d'Artagnan!
Bonacieux Bott hos d'Artagnan! Vad vågar ni insinuera! Min hustru är ärbar!
Rocheport Ja, lika ärbar som drottningen, som eloperar med en engelsk playboy-hertig.
Bonacieux Jag protesterar!
kommissarien Håll käften!
Athos Är ni nöjda nu, mina herrar? Har ni fått veta allt ni ville veta?
kommissarien För ut honom! (*Athos föres bort.*)
Herr Bonacieux, vi måste veta var er hustru är.
Rocheport Börja inte nu igen! Det ser ju vem som helst att den här kryddkrämaren aldrig ens anat något om sin egen hustru.
Bonacieux Vad menar ni?
Rocheport Jag menar att ni är ett nöt och en idiot.
Bonacieux Det är vad min hustru alltid kallat mig.
Rocheport Tydligen var hon inte ensam om sin insikt.
Bonacieux Vad ont har jag gjort er? Varför arresterar ni mig och bortför ni mig bara för att ni slarvat bort min hustru sedan ni arresterat och bortfört henne? Vad är meningen med detta ert kaotiska gyckelspel?
Richelieu (klädd civilt som kavaljer, träder fram ur skuggorna) Han har rätt. Låt honom gå. Monsieur Bonacieux, vi är uppriktigt ledsna över det onödiga besvär vi vållat er.

Varsågod. Här är hundra lusidorer som kompensation fört sveda och värk. (*slänger fram en börs*)

Bonacieux Hundra lusidorer!

Richelieu Vi ber er bara hålla oss underrättade om er frus göranden och låtanden när hon kommer till rätta.

Bonacieux Jag är överväldigad! Vem har jag den stora äran att få underrätta?

Richelieu Håll bara kontakten med Rochefort här. Annars håller han kontakten med er. Det är allt. Låt honom gå.

Bonacieux Hundra lusidorer! För det är jag villig till vilket samarbete som helst! Tackar ödmjukast, min herre. (*bugar sig upprepade gånger av hjärtlig tacksamhet tills han förs ut.*)

Rochefort Nå, ers eminens, hur skall vi klara denna soppa?

Richelieu Det finns bara en sak att göra.

Rochefort Nå?

Richelieu Kontakta Mylady.

Scen 3. Hemma hos Bonacieux.

Constance Drottningen är i fara, och bara jag kan hjälpa henne, ty hon har spioner överallt. Och jag har ingen annan att be om hjälp än min stackars make! Om ändå han vore här!

Bonacieux (*kommer in*) Constance! Du är hemma!

Constance Äntligen! Vad glad jag är att se dig!

Bonacieux Min lilla fru! (*omfamnar henne ömt*) Om du visste vad jag har gått igenom!

Constance Om du visste vad jag har gått igenom!

Bonacieux Jag har setat på Bastiljen!

Constance Och jag är den enda som kan rädda livet på drottningen!

Bonacieux Drottningen? Är hon i fara?

Constance Om hon är!

Bonacieux Det är inget mot vad jag har varit!

Constance Min gode man, du måste hjälpa oss. Jag måste be dig att resa till London med ett brev.

Bonacieux Kära du, blanda inte in mig i din drottnings hovkomplotter! En natt på Bastiljen är alldeles tillräckligt för en hel livstid för mig.

Constance Men här gäller det livet!

Bonacieux Tror du inte jag är rädd om mitt eget liv? Vad tusan gör jag i London? Jag kan ju inte ett ord engelska! Jag skulle bara bli sjösjuk på vägen! För att inte tala om den outhärdligt långa resan till Calais!

Constance (*ifrånsig, då hon inser att det inte går*) Ack, vad ska vi göra!

Bonacieux Oroa dig inte. Vi är nu på grön kvist. Jag har fått kardinalen till min höge beskyddare.

Constance Kardinalen?

Bonacieux Ja. Se här vad han gav mig. (*slänger fram sin tunga börs*)

Constance En hel förmögenhet! Du har låtit dig bli köpt av kardinalen!

Bonacieux Är det fel att försäkra sig om högt beskydd, när du blir enleverad stup i kvarten?

Constance Men det var ju kardinalen som enleverade mig!

Bonacieux Nej, det var baron de Rochefort. Honom har jag också träffat och gjort till min vän. Du borde vara stolt över mig.

Constance Du har slagit dig samman med mina och drottningens farligaste fiender!

Bonacieux Ingen seger är större än att kunna göra sina fiender till sina vänner.

Constance Men de är fortfarande drottningens fiender!

Bonacieux Drottningen är spanjorska som bedrar kungen med engelska hertigar och främjar Österrikes intressen. Vad bryr jag mig om en sådan drottning? Frankrike är viktigare.

Constance Du är köpt av kardinalen, ditt erbarmliga kreatur! Du har sålt din själ till djävulen!

Bonacieux Nej, till kardinalen.

Constance Det är samma sak!

Bonacieux Nej, kardinalen är helig.

Constance Men kungen står över kardinalen, och drottningen och kungen är ett! Är du för kungen och Frankrike eller mot dem, eftersom du med kardinalen vill störta drottningen?

Bonacieux Du går för långt. Jag hänger inte med i dina palatsintriger. Jag får gå ut och tänka på det här.

Constance Ja, ut med dig, försvinn, din eländiga mutkolv! (*Bonacieux flyr fältet.*)

Ack, vad skall jag ta mig till? Vi är förlorade! (*kastar sig på en dyscha och gråter*)

d'Artagnan Madame Bonacieux, jag tror vi kan hjälpa er.

Constance Vem är det?

d'Artagnan D'Artagnan. Släpp in mig bakvägen.

Constance (släpper in honom) Har ni hört allt?

d'Artagnan Ja. Drottningen behöver en konfidentiell kurir till London. Ni ser honom här.

Constance Men hur kan jag väl lita på er?

d'Artagnan Jag har tre goda vänner som går i god för mig och troligen eskorterar mig, och för oss alla fyra kan kapten Tréville gå i borgen.

Constance Kungens högra hand.

d'Artagnan Ja, ingen mindre.

Constance Ni kommer som sänd av himmelen. Är ni verkligen villig att så offra er och riskera livet för drottningen?

d'Artagnan Ej endast för drottningen, men framför allt för er. Jag älskar er, ljuva Constance.

Constance Min vän, ni är så ung. Vad är ni? Tjugo år? Vad vet ni om livet? Ingenting. Tänk först på drottningen och sedan på mig.

d'Artagnan Så ni ger mig åtminstone en smula hopp.

Constance En smula.

d'Artagnan Det är allt jag behöver för att gärna riskera livet för er. Jo, en sak till behövs för resan.

Constance Ni behöver pengar. (*ger honom utan vidare sin makes börs.*)

d'Artagnan Det är er makes pengar.

Constance Nej, det är kardinalens. Låt honom betala räddningen av drottningens liv.

d'Artagnan Inget pris kan vara för högt för honom.

Constance Här är drottningens brev. Kom ihåg: drottningens liv och ära och Frankrikes hänger på er.

d'Artagnan De hänger på min kärlek till er, som är oövervinnelig.

Constance Såja, låt inte ert övermod skena iväg med er. Var bara försiktig, och ge er nu iväg innan min make kommer tillbaka.

d'Artagnan (stoppas på sig brevet) Jag ilar till mina vänner. (ger henne en hastig kyss och försvinner.)

Constance Han menar allvar. Men han är för ung. Vi får se. Det är bäst att jag genast underrättar drottningen. Vilken lättnad detta kommer att bereda henne! (skyndar ut.)

(En kort stund blir scenen tom. Sedan kommer Bonacieux in med Rochefort.)

Bonacieux Hon är inte här. Hon har gått tillbaka till drottningen.

Rochefort Ni har försummat ett gyllene tillfälle. Om ni bara låtsats acceptera brevet hade ni nu varit adlad.

Bonacieux Jag är ledsen. Jag förstod inte bättre.

Rochefort Nej, ni förstod inte bättre. Det är för sent nu. Hon ser er nu som kardinalens spion.

Bonacieux (ger till ett tjut av smärta)

Rochefort Vad är det?

Bonacieux Börsen! Börsen är borta! Hela min förmögenhet!

Rochefort Kardinalens hundra lusidorer. Där får man för att man litar på kvinnor.

Bonacieux (tjuter) Jag är ruinerad!

Rochefort (får nog) Fan må stå ut med korkade skrikhalsar. (går)

Bonacieux Först Bastiljen! Och nu detta! Jag är förlorad! (sjunker klagande ner.)

Scen 4. Aramis bostad.

Aramis (studerar konfunderad ett brev) Vad fan betyder det här? Är jag avskedad, eller har kapten Tréville blivit galen? Driver man med mig?

(*d'Artagnan* kommer in) Nå, där är ju en person man kan rådfråga. Vad tusan menar du med detta? (visar honom brevet)

d'Artagnan Du har fått permission.

Aramis Ja, men jag har inte bett om det.

d'Artagnan Det spelar ingen roll. Du har fått permission i alla fall.

Aramis Och vad betyder det?

d'Artagnan Tjänstekommendering. Vi ska ut och resa.

Aramis Du också?

d'Artagnan Vi alla fyra.

Porthos (kommer in) Vad fan betyder det här? Sedan när ger kapten Tréville sina musketörer tjänstledigt utan anledning?

Aramis Det tycks finnas en anledning, Porthos, men bara *d'Artagnan* känner till den.

Porthos Vad har du nu trampat in i för en soppa, *d'Artagnan*?

d'Artagnan Det spelar ingen roll. Jag har en order, och den måste åtlydas. Det är allt.

Athos (kommer) Jaså, här är ni alla. Jag har just blivit bortsänd av herr de Tréville på två veckor för mina blesyrer. Har någon hört på maken?

Porthos Det är *d'Artagnan* som satt oss alla fyra i klistret.

Aramis Du kom just lagom för att höra om hans statshemligheter.

Athos Har vi då plötsligt blivit hemliga agenter?

d'Artagnan Jo, faktiskt, *Athos*, det ser inte bättre ut. Jag har här ett konfidentiellt brev till hertigen av Buckingham i London från hennes majestät drottningen. Vårt uppdrag är att leverera brevet till varje pris. Kardinalen kommer inte att sky några medel för att hindra vårt uppdrag.

Porthos Nå, äntligen börjar det hela likna en utmaning. När reser vi?
d'Artagnan Genast. Vi har inte ett ögonblick att förlora.
Athos Är ni klara? Jag är klar.
Porthos Vad väntar vi på?
d'Artagnan Det gäller för oss att hinna före döden. Flera av oss kan komma att stryka med under vägen. Huvudsaken är att någon kommer levande fram med brevet. Drottningens liv och ära och Frankrikes hänger därpå.
Aramis Du behöver inte förklara mer. Kom! Vi har ett gatlopp med döden att genomföra. (*De bryter upp.*)

Scen 5. Vårdshuset i Chantilly.
En offentlig lokal med ett antal gäster, alla tämligen rustika.

Porthos (*kommer in med de tre vännerna*) Hästarna är sadlade, och allt vi behöver är lite frukost.
Athos Vi borde inte ha stannat här.
Porthos Vi måste ju för fan ha frukost!
Aramis Porthos måste för fan ha frukost.
d'Artagnan Han må få sin frukost. Högst en halv timme! (*de slår sig ner*)
värden Vad får det lov att vara?
Porthos Frukost.
värden För fyra?
Porthos Nej, för åtta.
Aramis Porthos äter för fyra.
Porthos Man kan ju inte resa utan mat i magen.
Athos Tvärtom. Man reser lättare på fastande mage.
en adelsman Musketörer, va?
Porthos Ja, vad trodde du? Pilgrimer?
adelsmannen Men bara tre av er. Är du fjärde en betjänt?
Porthos (*skrattar, buffar till d'Artagnan*) Du, han tar dig för vår betjänt.
d'Artagnan Låt honom göra det.
adelsmannen Ni verkar ha bråttom.
Porthos Ser du inte att vi äter frukost?
adelsmannen Det är bara du som äter. De andra verkar sitta på nålar.
Porthos Vad angår det dig?
Aramis Låt honom vara, Porthos.
adelsmannen Förlåt mig. Jag menade inte att sticka min näsa i blöt. Men som adelsman ville jag gärna skåla med er musketörer.
Athos En gemensam skål är alltid välkommen.
adelsmannen Jag vill då föreslå en gemensam skål för kardinalen.
Porthos (*reser sig*) Gärna det, om du sedan deltar i en skål för kungen.
adelsmannen Vilken kung? Frankrike har ingen annan styresman än kardinalen.
Porthos Tigger du stryk, din kyrkråtta?
adelsmannen Jag älskar att reta snarstuckna militärstruntar.
Porthos Du har retat Porthos!
Aramis (*suckar*) Nu är det färdigt.
adelsmannen Och vem fan är Porthos?
Porthos Det är jag, din fyllbult!
adelsmannen Din hetlevrade narrfjant, du är ett större nöt än jag först tog för givet.

Porthos Du verkar insistera på att få bli spetsad och stekt på mitt personliga grillspett. (*drar sin värja*)
 Athos Vi drar. Porthos har blivit upptagen.
 adelsmannen (*drar sin värja*) Jag älskar ett uppfriskande slagsmål. Det finns inget bättre sätt att inleda en bra dag med.
 Porthos Det blir en så bra dag att den slutar med din undergång.
 (*De börjar fäkta. De andra tre drar.*)
 Athos Kom efter oss när du är klar, Porthos.
 (*Alla tre ut medan värdshuset råkar i fullt kaos.*)

Scen 6. Vårdshuset i Amiens.

Athos Det är bara vi kvar, d'Artagnan.
 d'Artagnan Porthos och Aramis klarar sig säkert.
 Athos Ja, det är mera synd om deras betjänter.
 d'Artagnan Stackars Mousqueton!
 Athos Han blev bara skjuten i baken. Aramis blev åtminstone skjuten genom axeln.
 d'Artagnan Tror du att vägarbetarna var placerade där av kardinalen?
 Athos Det får vi aldrig veta. Men vanliga arbetare brukar hålla sig beväpnade mot bråkiga militärer. Det var inget konstigt med att de hade skjutvapen i diket och att de sköt skarpt mot oss när Aramis bad dem akta sig.
 d'Artagnan Aramis fick en kula genom sig för besväret.
 Athos Grimaud kan inte följa med oss nu heller.
 d'Artagnan Fick du veta varför han fick högaffeln i huvudet?
 Athos Stalldrängarna tog honom för en inkräktare när han kom in klockan fyra för att hämta hästarna.
 d'Artagnan Det kan ha varit en naturlig reaktion.
 Athos Men det kan också ha varit ett led i en komplot. Vi är inte säkra förrän vi är härifrån. Nu går jag in och betalar.
 d'Artagnan Vad du än gör, så reta inte värden.
 Athos Håll dig redo om något skulle hända. (*går in till värden*)
 Låt oss bara göra rätt för oss, så försvinner vi sedan.
 värden Jag hoppas ni hade en god natt trots allt.
 Athos Men varför ville ni placera oss i olika rum?
 värden Det fanns inget dubbelrum ledigt.
 Athos Och varför överfölls min tjänare i stallet?
 värden Ett misstag. Vi beklagar det verkligen.
 Athos Min tjänare fick nästan skallen krossad.
 värden Jag beklagar, min herre, men vi måste kvarhålla er. De här pengarna är falska.
 Athos Vad är det för dumheter?
 värden De här pengarna är falska! Ni försöker prångla ut falska pengar!
 Athos Försök inte, din svindlare!
 värden Falskmyntare! (*visslar; ropar:*) Hjälpl! Falskmyntare!
 (*Som om de väntat på signalen kastar sig en klunga män plötsligt över Athos. De har kommit från ett angränsande rum och har inte synats tidigare. Athos slåss, och tumultet blir omfattande.*)
 Athos (*ropar*) Jag är fast, d'Artagnan! Rid vidare genast!
 d'Artagnan Planchet, kom! (*De sätter av genast och lämnar scenen i totalt tumult bakom sig.*)

Scen 7. Hertigen av Buckingham's palats.

Buckingham Ett franskt ilbud från Anna av Österrike? Visa in den stackars skälmen.
(*D'Artagnan visas in, utschasad och utsliten och nästan i trasor.*)

Du ser ut att ha ridit genom tusen helveten för min och drottningens skull. Var det verkligen värt det?

d'Artagnan Det är inte min sak att avgöra. (*räcker fram brevet*)

Buckingham (*tar emot det med stigande upphetsning och andakt, synar det noga*) Varför är det håll i det?

d'Artagnan Ett minne från Calais. En konkurrent lyckades nästan göra mig äran stridig att som sista passagerare komma ut från Calais.

Buckingham Min vän, det är bäst att du berättar hela historien från början.

(*sätter sig*) Slå dig ner och ta det lugnt.

d'Artagnan Drottningen kom i förlägenhet, så hon skrev ett brev till er. Jag och mina tre vänner anförtröddes den angelägna kurirposten. Med oss följde våra fyra betjänter. En av oss fastnade i en duell, en annan blev skjuten, en betjänt slogs medvetslös med en högaffel, en annan betjänt blev skjuten i baken, och min siste vän fastnade i ett bakhåll. Bara jag och min betjänt kom fram till Calais. (*suckar och hämtar andan.*) Där fick vi veta att kardinalen förbjudit alla skepp att utlöpa. Man måste ha särskilt visum för att få komma med på det sista skeppet. En engelsk lord hade detta visum, som jag inte hade någon annan möjlighet att få utom genom att ta det från honom. Så vi duellerade om saken. Han blev kvar, och jag blev halvvägs spetsad.

Buckingham Och allt detta för en prövad drottnings skull. Jag ser av detta brev att hon verkligen är i förlägenhet, och den förlägenheten smittar av sig.

d'Artagnan Kan ni inte hjälpa henne?

Buckingham (*suckar*) Kungen har bett henne bära tolv diamantknappar på en bal om åtta dagar. Dessa diamantknappar var en gåva från honom, men hon skänkte dem vidare i kärleksgåva till mig. Nu ber hon mig att snabbt skicka dem tillbaka genom er.

d'Artagnan Nå? Är det något problem?

Buckingham Ja. Två av knapparna saknas.

d'Artagnan Om ändå dessa förbålda kungligheter åtminstone kunde hålla bättre ordning på sina smycken än på sina länder! De tycks ju slarva bort juveler och arméer med samma lättsinne!

Buckingham Du har rätt. Men vi kan fabricera nya knappar.

d'Artagnan På två dagar?

Buckingham Det måste gå. Det får lov att kosta landet en förmögenhet, men hellre det än att drottningen får lida för min skull.

d'Artagnan Men hur kunde ni slarva bort två så dyra klenoder som dessutom var en kärleksgåva från en drottning?

Buckingham Er fråga är fullt befogad. Jag blev faktiskt bestulen.

d'Artagnan Varför tog då tjuven inte alla tolv?

Buckingham Därför att hon var en kvinna, en fal äventyrerska från mitt vilda förflutna. Hennes enda motiv var personlig hämnd för gammal försmådd kärlek. Hon måste ha vetat att knapparna var drottningens. Hon måste ha vetat.... Vilken infernalisk komplott!

d'Artagnan Vad menar ni?

Buckingham Jag menar, att det måste vara kardinalen som ligger bakom. Han måste veta om balen och att kungen vill se sin drottning med knapparna, och bara därför

har kardinalen sänt mig denna lömska orm att stjäla dem, för att kunna sätta dit min älskade drottning!

d'Artagnan Men vilken kvinna kan vara så slug?

Buckingham Den slugaste av alla kvinnor, den infamaste av alla vampyrer, den slemmaste av alla reptiler.... men det är inte ditt bekymmer utan mitt. Oroa dig inte. Jag sätter min diamantslipare i arbete genast. Han får arbeta hela natten mot skälig extralön, och du har drottningens alla tolv knappar i morgon. Jag tar på mig att organisera din säkra överfart och återresa, och drottningen är räddad.

d'Artagnan Ni tycks kunna lösa alla problem, min hertig.

Buckingham Alla utom ett.

d'Artagnan Vad då?

Buckingham Den falaste av alla damer. Men jag tar i tu med henne senare. Du behöver en god natts sömn och en måltid. Oroa dig inte. Allt löser sig.

(Han reser sig och för vänligt d'Artagnan med sig ut.)

Akt III scen 1. Den kungliga balen.

Högtidlig men munter gavott. Hela hovet närvarande inklusive drottningen.

marskalken (utropar) Hans majestät konungen av Frankrike!

(Denne framträder i all sin ståt och pompa. Han saluterar alla där han skrider fram och närmar sig alltmera drottningen.)

Ludvig XIII Jag ser, Madame, att ni inte har diamantknapparna på er.

Anna Jag vill inte riskera dem i denna trängsel.

Ludvig Ändå bad jag ju er särskilt att bära dem mig till ära just idag.

Anna Om ers majestät behagar skall jag då genast låta dem fram ur sitt gömställe.
(drar sig tillbaka)

(Kungen fortsätter saluterandet och flirtandet medan musiken håller på.)

Richelieu (i spansk adelsdräkt, till kungen) Om Madame tar på sig diamantknapparna, vilket jag betvivlar, ber jag ers majestät att räkna dem.

Ludvig Hur så?

Richelieu Jag har skäl att misstänka att det fattas två.

Ludvig Varför skulle det fattas två?

Richelieu Därför att jag har dem här. *(visar ett schatull)*

Ludvig Vad betyder detta?

Richelieu Fråga hennes majestät.

Ludvig Ni förbryllar mig.

Richelieu Vem förbryllas inte i dessa tider av allt vad som pågår?

Ludvig Ni är gåtfull, ers eminens.

Richelieu Allt har sin förklaring. *(Drottningen inträder på nytt.)*

Ludvig Här kommer hon. Hur många knappar är det?

Richelieu Jag kan inte räkna härifrån.

Ludvig Inte jag heller.

(Då de flesta rör sig i dansen kommer småningom konungen åter i kontakt med drottningen.)

Ludvig Jag tackar dig, käraste, för att du visat mig uppmärksamheten att ta på dig knapparna. Men det fattas visst två.

Anna Hur så? Kan ni inte räkna?

Ludvig (ser att han har fel) Jag ser att ingen saknas. Men varför har då kardinalen två extra?

Anna Inte vet jag. Han vill kanske ge mig två extra.

Ludvig Tydligen, eftersom han har två extra åt er.
 Anna Vår kardinal upphör aldrig att förbrylla oss.
 Ludvig Du sa det.
(till kardinalen, vid nästa tillfälle) Hennes majestät tar tacksamt emot era extra två knappar, fastän hon inte saknar någon.
 Richelieu Är det möjligt?
 Ludvig Se själv.
 Anna Ni lär ha två extra diamantknappar åt mig, ers eminens. Hur i all världen har ni kommit över dem? De måste ha kostat er mera än vad dessa tolv kostade konungen.
 Richelieu *(finner sig, ödmjukt)* Eders båda majestäter vet att jag alltid står till bådas er tjänst med allt vad jag äger. *(överräcker schatullet och upphör inte att häpet stirra på de tolv diamantknapparna.)*
 Anna *(leende)* Och vi tröttnar inte på att med överraskning motta era ständigt nya och förbluffande tjänster. *(tar hand om schatullet och seglar vidare med den helt tillfredsställda kungen.)*
 Ludvig Ni får förklara mysteriet längre fram, ers eminens. *(ut med drottningen.)*
(Kardinalen drar sig tillbaka, betydligt skadskjuten, men finner en diskret maskerad dam bakom sig.)
 Richelieu Vet ni något om det här, Mylady?
 Mylady En ung musketör vid namn d'Artagnan ligger bakom det. Hans älskarinna är Madame Constance Bonacieux, sömmerska hos drottningen. Musketören lyckades skaffa nya diamanter hos Buckingham.
 Richelieu De har överlistat oss!
 Mylady Ers eminens, de har bara vunnit en rond av många.
 Richelieu Tack för att ni finns, Mylady. Var beredd.
 Mylady Alltid. *(drar sig tillbaka. Richelieu är nöjd och sig själv igen.)*

Scen 2. Hos herr de Tréville.

Tréville Kungen är alldeles för nöjd, hertigen är alldeles för glad, och kardinalen är alldeles för förödmjukad för att det ska vara hälsosamt för er, min vän. Ligg lågt och var försiktig. Vad har hänt med era vänner?
 d'Artagnan De har inte hört av sig.
 Tréville Jag råder er att ta reda på dem. Ni kommer att behöva dem. Den där ringen ni bär på handen, som ni fick av drottningen, sticker alla kardinalens vänner i ögonen och får dem att skjuta dolkar mot er. Lyd ett gott råd och sälj den genast.
 d'Artagnan En ring som jag fått av drottningen! Sälja den! Aldrig!
 Tréville Vänd den då åtminstone inåt, stackars tok. Den är en öppen inbjudan till alla kardinalens lejda mördare, i synnerhet sedan ni mördat baron de Rocheforts kusin.
 d'Artagnan *(häpnar)*
 Tréville Ja, greve de Wardes, som ni bestäl på hans visum till England och betalade för med döden, var baron de Rocheforts kusin.
 d'Artagnan Men han dödade nästan mig också. Han stack hål på drottningens brev som jag bar intill bröstet.
 Tréville Men ni överlevde. Det förlåter er Rochefort och kardinalen aldrig. En man som lagt sig att sova på en mina med antänd lunta vilar tryggare än ni på era lagrar.
 d'Artagnan Vad skall jag göra?

Tréville Sök upp era vänner. Och akta er framför allt för älskarinnor. De är esomoftast betalda av kardinalen.

d'Artagnan Inte min!

Tréville (suckar) Min vän, hur kan väl någon skydda er då? Dra för fan i våld innan jag blir arg på er! (*D'Artagnan börjar gå.*)

För övrigt har ni skött er bra. Klanta nu bara inte till det.

d'Artagnan Tack, kapten. (*går*)

Tréville Om jag känner honom rätt, så är att klanta till det just vad han tänker göra.

Scen 3. Vårdshuset i Crèvecoeur.

d'Artagnan Jag söker en vän som vi tvingades lämna kvar här för en dryg vecka sedan. Han var sårad.

värdinnan Menar ni en vacker och välväxt ung man med ett vänligt sinnelag och sårad i axeln?

d'Artagnan Just han.

värdinnan Jodå, han är kvar.

d'Artagnan Vilken lättnad!

värdinnan Men jag tror han är upptagen just nu.

d'Artagnan Hur så? Har han en dam på rummet?

värdinnan O nej, inte alls! Men han diskuterar teologi med kyrkoherden i Montdidier och jesuitpriorn i Amiens.

d'Artagnan Du milde! Är han så sjuk?

värdinnan Nej, inte alls! Men han har beslutat sig för att återinträda i det andliga ståndet.

d'Artagnan Återinträda i det andliga ståndet! Tydligen kommer jag i sista ögonblicket för att rädda en vän i nöd.

värdinnan Insisterar ni på att störa honom ändå är det rummet rakt fram.

Bazin (kommer in) D'Artagnan!

d'Artagnan Bazin!

Bazin Nej, det går inte, herr d'Artagnan. Ni får inte störa min herre just nu.

d'Artagnan Men jag är ju hans vän!

Bazin Det hjälps inte. Hans själ håller äntligen på att stabiliseras, och han har nu äntligen bestämt sig för att bli präst.

d'Artagnan Desto större anledning att jag stör honom.

Bazin Men han väntar er inte!

d'Artagnan Han har aldrig haft något emot att jag stört honom förut. (*bryter in i Aramis rum där denne sitter i lärda diskussioner med en präst och en jesuit.*)

Aramis D'Artagnan! Vilken överraskning! Du kommer precis som på beställning! Vi sitter just och diskuterar olika lämpliga sätt att praktiskt inmundiga den heliga nattvarden.

prästen Vem är denne rustike novis?

jesuiten Han verkar inte direkt höra hemma i kyrkan.

Aramis Det är d'Artagnan, en av mina käraste kolleger i musketörkåren.

prästen Men hade ni inte gett upp soldatyrket, min käre Aramis?

Aramis Är inte självaste kardinal Richelieu en betydande militär och strateg?

jesuiten Hans eminens är en diskutabel person som kyrkan nästan gett upp hoppet om.

Aramis Men han är likväl präst.

jesuiten Men blir aldrig påve.
Aramis Säg aldrig aldrig.
jesuiten Jag säger aldrig aldrig.
Aramis Men det var ju det du just sade.
jesuiten Nej, jag sade aldrig aldrig.
Aramis Alltså sade du aldrig aldrig.
prästen Men det var ju du, Aramis, som sade åt honom att säga aldrig aldrig.
Aramis Nej, jag sade tvärtom, att han aldrig skulle säga aldrig.
jesuiten Det sade jag aldrig.
Aramis Nej, det var jag som sade det.
prästen Nej, det var vår jesuitiske prior här som sade aldrig aldrig.
d'Artagnan Hur länge har ni hållit på så där?
Aramis Bara några timmar. Vi har långt kvar.
d'Artagnan Väck mig när ni är klara. (*gäspar*)
prästen Han borde vara glad att vi inte diskuterar på latin.
jesuiten Det kanske skulle glädja honom om vi övergick till latin.
Aramis Men han förstår inte latin.
prästen Desto större anledning då att diskutera på latin.
Aramis Men vår aktuella diskussion kan inte översättas till latin.
jesuiten Men om vi diskuterar på latin behöver vi inte översätta något till latin.
prästen Tvärtom, i så fall måste vi översätta allt till latin.
Aramis Kan ni något latin då?
prästen Jag har glömt allt mitt latin.
jesuiten Jag var bra på grammatik på latin, men den har jag glömt nu.
Aramis Så varför skulle vi då diskutera på latin?
prästen För att glädja din vän här.
jesuiten Han verkar så lagom road.
prästen Han kom knappast hit för att ha roligt. Och vi får inte glömma det djupa allvaret i vår diskussion.
Aramis Just det! Äntligen kommer vi tillbaka till saken!
jesuiten Vad var det egentligen vi diskuterade?
prästen Det har jag glömt.
jesuiten Jag också.
Aramis Jag tror nog vi kommer på det om vi bara diskuterar saken en smula.
prästen Skulle vi inte diskutera något på latin?
jesuiten Nu är vi där igen. Din vän har somnat.
Aramis Stackarn. Han kom hit av omsorg för min hälsa. Mina bröder, jag borde kanske höra efter vad han egentligen ville. Tack för era bidrag till mina teologiska huvudbryn. Vi kan återkomma till ärendet i morgon.
jesuiten (reser sig) Ta väl hand om honom. Han är trött.
prästen Glöm nu bara inte bort det allvarliga ämnet för vår diskussion.
Aramis Aldrig i livet, mina bröder. Det förblir alltid aktuellt.
jesuiten I högsta grad. Kom, broder. (*prästen och jesuiten går*)
Bazin (till Aramis) Jag försökte hindra honom från att störa er teologiska debatt.
Aramis Du tycks ha lyckats. Vakna, d'Artagnan! (*väcker honom*)
d'Artagnan (yroaken) Vad?
Aramis Vad ville du egentligen?
d'Artagnan Höra hur du mår.
Aramis Var det allt?
d'Artagnan Min käre vän, senast vi sågs hade du en kula genom kroppen.

Aramis Det verkar så länge sen.... Jag har ju funnit mitt kall till kyrkan igen.

d'Artagnan Jo, det var en sak till. Det här brevet hade kommit till dig. (*visar ett förseglat brev*)

Aramis (*känner igen handstilen*) Ack, är det sant? Kan det vara från henne? (*öppnar det*) (*glädjehysterisk*) Det är från henne! Kan du tänka dig! Hon älskar mig än! Och jag som trodde hon hade skrotat mig! Plötsligt känner jag mig återkallad till livet! Vad sägs om en kapun? Med burgundervin? Några flaskor?

d'Artagnan Plötsligt börjar jag känna igen dig.

Aramis Bazin! Skrota spenaten och omeletten! Här ska festas! Hon älskar mig än!

Bazin (*förskräckt*) Ja, herrn. (*försvinner*)

Aramis Vad mera nytt från stora världen? Hur mår Porthos och Athos?

d'Artagnan Porthos lever i högsta välmåga och hade barrikaderat sig på sitt rum medan Mousqueton i smyg tömde världens vinkällare, så jag kom just i tid för att hindra att värden blev ruinerad.

Aramis Kunde inte Porthos betala sin räkning själv?

d'Artagnan Nej, han hade spelat bort både sina pengar och sin häst och levde bara på sitt gamla önsketänkande om en ledig och rik änkehertiginna.

Aramis Fastnade han inte i en duell?

d'Artagnan Jo och blev nästan genomborrad, men det gick upp för opponenten att han inte var jag. Det visade sig att han bara velat komma åt d'Artagnan. Sedan blev de såta dryckesbröder och festade några dagar tillsammans.

Aramis Så det var därför han aldrig kom efter.

d'Artagnan Ja.

Aramis Och Athos?

d'Artagnan Han blev fast i ett bakhåll när han anklagades för falskmynteri. Kardinalens kreatur var placerade strategiskt överallt i vår väg den dagen. Jag har inte sökt upp honom i Amiens ännu.

Aramis Rid och hämta honom, och hämta sedan upp mig och Porthos på vägen tillbaka till Paris, så att vi kan återuppta ruljangsen.

d'Artagnan Det var precis min avsikt.

Aramis (*fattar om honom*) Det var tur att du kom, d'Artagnan. Annars hade jag varit förlorad. Nu kan jag uppskjuta min prästkarriär lite till igen.

d'Artagnan Väl bekomme, Aramis.

Bazin (*kommer in*) Värden har bara fyra flaskor burgundervin till ert förfogande.

Aramis Det räcker till att börja med, eller hur, d'Artagnan?

d'Artagnan Du bestämmer. Jag är med på allt.
(*Värdinnan kommer in med en massiv matbricka.*)

värdinnan Vad hände med jesuiten och kyrkoherden?

Aramis Jag är rädd att de tappade tråden, min fru. Vi får förpläga dem med andlig spis en annan gång. Nu måste jag äntligen få äta upp mig. Välkommen tillbaka till livet, d'Artagnan!

d'Artagnan Du också, Aramis. (*De skålar. Bazin ser förskräckt på, som om han förlorat alla sina illusioner, men värdinnan är bara positiv – och klart förtjust i Aramis.*)

Scen 4. Vårdshuset i Amiens.

värden (*djupt bekymrad, suckar*) Ack, denna förfärliga mardröm blir bara värre och värre! Vad har jag gjort för att förtjäna detta? Var jag inte en hederlig man i hela mitt liv, kanske? Och så kommer man totalt i klistret för ingenting, för att någon idiot till

makthavare får för sig en nyck som han tar tillbaka så fort den redan vållat totalt kaos och elände! Ve mig, jag olyckliga hederliga människa!

d'Artagnan (stormar plötsligt in med dragen värja och pistol) Nå, din erbarmlige lurendrejare, säg mig genast var han är! Lever han?

värden Ack nej! Inte en till!

d'Artagnan Svara på min fråga!

värden Vem menar ni?

d'Artagnan Athos!

värden Jag vet inget om något Athos. Är det inte ett berg i Grekland?

d'Artagnan Det är min bästa vän, dumskalle!

värden Och hur ska jag kunna veta det? Jag har ju aldrig ens sett er förut.

d'Artagnan Jag var här för två veckor sedan med en vän som överfölls av era drängar med högafflar och knölpåkar och som ni anklagade för falskmynteri. Nå, lever han?

värden Herre Gud, gör bara inte saken värre!

d'Artagnan Saken är värst för er själv, och bara ni själv kan göra den värre med att tredskas! Nå!

värden Ni anar inte hur bittert jag ångrar den där dagen, men det var inte mitt fel!

d'Artagnan Ut med språket!

värden Vi fick direktiv från någon överhetsperson, som i detalj gav oss en beskrivning på tre musketörer och en fjärde, som var utsända spioner i uppdrag att prångla ut falska pengar. Signalementet stämde exakt in på er två, varför jag givetvis kvarhöll er man. Men han var en fruktansvärd kämpe, och till slut barrikaderade han sig i källaren.

d'Artagnan Då lever han alltså! (*sänker äntligen lättad värjan och blir mindre hotfull*)

värden Om han lever! Hela mitt förråd finns där nere, och han har nästan plundrat alltihop!

d'Artagnan Det här börjar likna någonting. Han vägrar alltså komma ut?

värden Ja, och vi kan inte få upp någonting. Vi kan inte förpläga några gäster, och vi måste hålla världshuset stängt tills vi fått ut honom. Fortsätter det här bara några dagar till är jag fullkomligt ruinerad!

Athos (nerifrån, på avstånd) D'Artagnan, är det din röst jag hör?

d'Artagnan Räddningen är här, Athos! Håll ut tills jag kommer! Hur gick det med Grimaud?

Athos (som förut) De slog ju halvt ihjäl honom, de lymlarna, för ingenting! Det var en komplott iscensatt av kardinalen!

d'Artagnan (till värden) Varför försökte ni slå ihjäl hans tjänare?

värden Han hörde ju till ert sällskap och måste ju då vara spion han också, speciellt som han smög omkring i stallet.

d'Artagnan Var är han nu?

värden Nere hos sin herre. Båda gör inte annat där nere än både äter och super upp hela mitt förråd!

d'Artagnan Min gode man, du har faktiskt bara dig själv att skylla.

värden Tror ni inte jag vet det! Det insåg jag så fort jag rapporterat om infångningen av er vän där nere. Guvernören tvådde genast sina händer och ville inte ha något med mitt missförstånd att göra.

d'Artagnan Det är så myndigheter fungerar, min gode man. Det vet ju hela världen. Ingen kan lita på vad de säger och ännu mindre på vad de gör.

värden Allt jag önskar är att bli av med djävulen där nere. Tror ni att ni kan befria mig från honom?

d'Artagnan (ropar) Athos! Kom upp! Kusten är klar!

Athos (som förut) Inte så länge det finns lönnmördare kvar där uppe och något kvar att dricka här nere.

värden Ve mig!

d'Artagnan Vi får helt enkelt släppa upp honom. Öppna källardörren!

värden Han skjuter ihjäl mig!

d'Artagnan Skjut inte ihjäl din befriare, Athos!

Athos Nåväl, det får gå för den här gången. Men jag orkar inte riva alla barrikaderna.

d'Artagnan Har du barrikaderat dig?

värden Om han har! Han har raserat hela källaren för att skydda sig mot mera övervåld.

d'Artagnan Säg inte att han inte var i sin fulla rätt.

värden Ack, men det kunde jag ju inte veta innan! Myndigheter är ju till för att lydas, och därför lyder man dem.

d'Artagnan Och gör man det får man ta konsekvenserna, medan myndigheterna tvär sina händer. Ingenting är ju deras fel.

värden Ack, det har jag lärt mig nu. (*Man hör hur Athos river barrikaderna där nere.*)

d'Artagnan Hör! Han har satt sig i arbete. Han kommer nog upp snart.

värden Vi måste hjälpa honom. (*slår upp källardörren.*)

Athos (sticker fram ett mossigt huvud) D'Artagnan!

d'Artagnan Athos! Kom upp! (*hjälper upp honom ur källaren. Hans tjänare Grimaud är lika mosig och illa medfaren.*)

värden (tittar ner i källaren) Mina korvar! Mina skinkor! Ni har hållt ut allt ölet! Och oljan! Varför har ni tappat ut all oljan?

Athos Vi behövde liniment.

värden Ni kunde väl ha stängt tapparna efteråt!

Athos Vi glömde.

värden Jag är förlorad! Ruinerad! Kaputt!

d'Artagnan Kom med här, Athos. Du har haft några svåra dygn.

Athos För en gångs skull fick jag dricka så mycket jag ville.

d'Artagnan Du tycks ha länsat mer än en vinkällare.

Athos Kardinalen betalar. Hur gick det? Kom du igenom?

d'Artagnan Drottningen räddades och gav mig en ring som belöning. (*visar sin ring*)

Athos Vård minst tusen pistoler. Och du lever än?

d'Artagnan Så sade Tréville också.

Athos Jag är lika förvånad som han över att du lever.

d'Artagnan Han varnade mig för min älskarinna, men hon är förlorad.

Athos Hur så?

d'Artagnan Vi hade stämt möte klockan tio på kvällen. När jag kom var ingen hemma. Klockan elva klättrade jag upp i ett träd. Då såg jag allting i förödelse där inne. Hon hade enleverats igen.

Athos Otur, gosse. Men det finns andra.

d'Artagnan Men jag fick höra senare av ett vittne hur det gått till när hon bortförts. Hennes egen man hade hjälpt till.

Athos Det stinker kardinal hur långt som helst. Han kan få vem som helst till att enlevera sin egen hustru och sälja henne åt kardinalen. Men hur som helst så finns det andra damer. Du har bara förlorat en.

d'Artagnan Våga inte! Hon var den enda!

Athos Såja, såja!

d'Artagnan Du har ingen rätt att förolämpa min första och enda älskade, du som själv skiter i alla damer totalt, som aldrig har älskat, som aldrig har varit kär ens, din kalla ishjärna!

Athos Såja, såja, d'Artagnan. Du får mig att känna mig dubbelt så gammal som du, och det är jag nästan, åtminstone i erfarenhet. Jag har nämligen varit gift, ser du.

d'Artagnan Du har aldrig sagt ett ord om ditt liv utom som musketör.

Athos Jag ska berätta en annan historia. Det handlar om erfarenhet, hur man får den och dess pris. Han var greve och levde i full harmoni med sin omvärld. Hans folk var med honom och han med dem väl tillfreds. Till hans samhälle kom det en ny ung kyrkoherde som råkade ha världens vackraste syster. Alla föll för henne, då hon inte bara var betagande för alla utan direkt hänryckande med sin skönhet. Även min vän greven föll för henne, men i stället för att bara utnyttja henne, vilket han som länsherre var i sin fulla rätt till, var han gentleman nog att gifta sig med henne. De gifte sig, och äktenskapet verkade lyckligt och stabilt, tills en dag....

d'Artagnan Nå?

Athos De red på hans ägor när hennes häst snubblade och hon kastades ur sadeln. När han stannade för att hjälpa henne var hon medvetlös. För att ge henne luft lossade han på hennes liv och fick då i dagsljuset se, att på hennes skuldra var inbränd den franska liljan....

d'Artagnan Hon var brännmärkt?

Athos I vårt land brännmärks bara grova brottslingar och kvinnor bara om de är extremt grova. Det är lagens näst strängaste straff efter avrättning för en kvinnas del. Min hustru var en simpel bedragerska, tjuv, kanske mörderska, kanske ännu värre saker....

d'Artagnan Athos!

Athos Förlåt, det var min vän vi talade om.

d'Artagnan Vad gjorde han med henne?

Athos Han bakband henne och hängde henne i ett träd. Det var hans plikt som konungens adelsman. Samma natt lämnade han sitt gods och sin titel för gott. Hans folk och närmaste har aldrig hört av honom sedan dess.

d'Artagnan Han blev en simpel musketör under kapten de Tréville, min faders barndomsvän.

Athos Glöm vad jag har berättat. Jag är full. Jag ville bara berätta något om erfarenhet och dess väsen. Den inbrända liljan på den älskade kvinnans kropp åstadkom ett djupare brännsår i den mannens själ än vad någon bödel kan åstadkomma. Drick nu. Kardinalen bjuder.

d'Artagnan Kan man någonsin nyktra till efter det här?

Athos Jag är spik nykter nu, d'Artagnan. Du kommer aldrig att få se mig nyktrare. I morgon har vi glömt alltsammans, och jag kommer att förneka allt vad jag sagt dig. Den här nykterheten är bara en parentes som vi båda kommer att glömma.

d'Artagnan Vi får se i morgon.

Athos Jag vet vad jag talar om. Porthos blir full men aldrig jag. Ett annat av mina dilemman: jag kan aldrig bli tillräckligt berusad.

Grimaud Min herre behöver en säng.

d'Artagnan Ja, låt oss få honom i säng, Grimaud. Det kan han behöva efter fjorton dygn där nere bland flaskorna.

Grimaud Han var inte ensam.

d'Artagnan Jo, han var ensam, Grimaud. Han var mycket ensam.

(de hjälps åt med att få ut Athos.)

Scen 5.

Rochefort Ers eminens, vi gjorde verkligen allt vad vi hade kunnat. Kedjan av försåt längs hela vägen från Paris till Calais var idiotsäker, fullständigt intakt och absolut perfekt. De förbannade musketörerna hade bara en förbannad tur.

Richelieu (sur) Nämn inte ordet förbannelse i mitt sällskap, Rochefort.

Rochefort Jag ber om ursäkt, ers eminens, men de hade verkligen en fördömd tur.

Richelieu Kalla det vad du vill. Om det var skicklighet från deras sida, så var det oskicklighet från vår. Jag kan inte se det på något annat sätt. Att vi skulle ha haft hundra procent otur och de hundra procent tur finner jag som matematisk slutsats omöjlig.

Mylady Men det *var* tur, ers eminens. Mannen som fick drottningens uppdrag var en ung grön gascognare vars envishet även tidigare har väckt baron de Rocheforts häpnad i sin totalt blinda naivitet.

Richelieu Baron de Rochefort, hur är det med damen som ni lyckades enlevera med hennes stockdumme mans hjälp?

Rochefort Vi har icke haft mycket hjälp av henne.

Richelieu Då är det bara att sätta henne på kloster.

Rochefort Min kusin ligger fortfarande till sängs efter att den där valpen från Gascogne stack en massa hål i honom.

Richelieu Hur många var det?

Rochefort Fyra.

Richelieu Mycket fult. Allt föll på det. Om inte er kusin genom er förmedling fått mitt tillstånd att lämna Calais hade han inte fått de fyra hålen i sin kropp eller hade drottningen fått sitt brev levererat till hertigen av Buckingham. En faute, baron de Rochefort.

Rochefort Det kunde ingen ana då.

Richelieu Gascognare är jokrar i leken som man aldrig vet vad de kan hitta på. Herr de Tréville är det bästa exemplet, som hela tiden vållar oss förtret medan kungen bara skrattar. Den här nye unge gascognaren kan bli en ännu värre plåga för oss om han får hållas. Mylady, försök få honom över på vår sida.

Mylady Ju yngre, desto bättre. Hur gammal är han?

Rochefort Tjugo år.

Mylady Den där nunnan Bonacieux är minst sju år äldre, och han föll för henne. Vad ska inte jag då kunna åstadkomma?

Rochefort Mylady, ni har alla fördelar på er sida då ni vet allt och han vet ingenting. Olja honom väl. Ändå föreslår jag en metodisk plan.

Mylady Vad sägs om följande. Jag låter hans betjänt få ett kärleksbrev ställt till er kusin. Betjänten får veta att brevet är till hans herre. Gascognaren inser genast att ett misstag har begåtts, men han kan inte ana att det är avsiktligt. Naturligtvis frestas han då till att ikläda sig rollen av er kusin, eftersom han tror att vi inte känner honom. I rollen som er kusin blir han min älskare.

Richelieu En svag punkt: varför skulle han bli det?

Mylady Därför, naturligtvis, att han vet att jag och Rochefort ligger bakom enleveringen av hans älskade nunna Bonacieux. Naturligtvis vill han veta vad som hänt henne. Hon var kanske hans första kärlek. Ingenting är starkare än den. Men i stället för hon blir det jag som får frukten av hans kärlek i mina händer.

Richelieu En djärv men till synes vattentät plan. Vad säger ni, Rochefort?

Rochefort Inga invändningar. Myladys planer lyckas ju i regel.

Mylady De lyckas alltid.

Richelieu Alltså, lycka till, Mylady. Jag hoppas snart kunna få införa den där oroväckande gascognaren på min avlöningslista över pålitliga mutkolvar.
Mylady Han blir er med hull och hår, ers eminens, i samma ögonblick som han blir min.

Paus.

Akt IV scen 1.

de Winter Den bästa duell jag har varit med om, på min ära! Jag måste få introducera dig för min stratosfäriska svägerska.

d'Artagnan Men vi har redan träffats.

Winter Javisst ja, du råkade ut för oss när vi grälade i vagnen. Vi har ett mycket besynnerligt förhållande, då hon är min närmaste släkting och min arvtagerska, och då jag alltid misstänkt henne för att ha hjälpt min bror över tröskeln till den andra sidans bättre värld och framtid.... men ju mindre skvaller om familjen, desto bättre.

d'Artagnan Instämmer fullkomligt.

Winter Du måste få träffa henne i alla fall. Därför är du här. Kom nu!

Ketty (öppnar) Är det ni, Mylord de Winter.

Winter Ja, det är faktiskt jag. Vem trodde du att jag var? Och det här är den unge briljante duellanten d'Artagnan, som jag har haft det stora nöjet och äran att få utkämpa en minnesvärd duell med idag....

Mylady (inträder) Du måste berätta allt om duellen, käre svåger. Du vet hur jag älskar dueller.

Winter I synnerhet dem jag utkämpar, eller hur? I synnerhet om jag stryker med, eller hur? Du vill ju bara ärva min förmögenhet. Bara därför kan du med mig.

Mylady Du pladdrar som en gammal käring. Den här unge mannen intresserar mig mera. Har vi inte setts förut?

Winter D'Artagnan, kära svägerska, han kom på oss när vi grälade härom dagen.

Mylady Gascognare, eller hur? Var det inte han som gav baron de Rocheforts kusin fyra hål genom kroppen i Calais?

d'Artagnan Han försvarade sig ordentligt, Mylady. Annars hade hålet bara varit ett, och han hade inte överlevt.

Mylady Jag föredrar när de inte överlever. Då är affären avslutad, och man slipper vendettor i oändlighet. Berätta nu om duellen, käre svåger, som du tydligen inte ens blev sårad i.

Winter Vi var åtta duellanter, och vi var nästan alla adelsmän. Jag har aldrig varit med om något så praktfullt. Unge d'Artagnan här var min motståndare, men hans tre äldre vänner gav sina motståndare betydligt svårare läxor att räkna med. Var det så att han var präst, d'Artagnan, den där musketören som nästan högg ihjäl min frände?

d'Artagnan Han försökte bli präst en gång. Han har alltid misslyckats.

Winter Tacka fan för det. De andra kom billigare undan.

Mylady Men vad gällde den oktagonala duellen?

Winter Ja, vad gällde duellen egentligen, d'Artagnan?

d'Artagnan Det gamla bråket om hästarna.

Winter Javisst ja. Vi spelade av varandras hästar. Var det nu i Amiens eller Chantilly?

d'Artagnan Crèvecoeur.
Winter Ja just det. Det var ju det jag sade. Vi spelade av varandras hästar i Crèvecoeur.
Mylady Men vad gällde duellen om spelet bara gällde hästar?
d'Artagnan Engelsmannen slog två ettor och anklagade oss för fusk.
Mylady Hade ni fuskat?
d'Artagnan Givetvis inte.
Winter Naturligtvis hade du fuskat. Man slår inte två ettor när man satsat allt vad man äger på ett kort.
d'Artagnan Börja inte nu igen.
Mylady Ni har redan duellerat, svåger. Vill du göra om det?
Winter En av oss är redan död. Det räcker för tillfället.
Mylady Så ni tjänar kungen, herr d'Artagnan?
d'Artagnan Ja, jag är ju nästan musketör.
Mylady Varför inte kardinalen?
d'Artagnan Därför att han är en skurk.
Mylady Vad har ni för belägg för det?
d'Artagnan Förlåt mig, det var kanske en anklagelse av väl tilltagen grovhet, men han är åtminstone för mäktig.
Mylady Är inte kungen mäktigare, och tjänar inte kardinalen endast kungen?
d'Artagnan Jo, i och för sig....
Mylady Alltså tjänar ni endast kungen om ni tjänar kardinalen.
d'Artagnan Jag föredrar att tjäna kungen direkt.
Mylady Ni är åtminstone rakt på sak. Kan vi inte resonera om saken? Kungen är snål och betalar sina musketörer dåligt, men kardinalen ger åt envar rättvist vad han förtjänar.
d'Artagnan Därför har så många mördats i hans närhet genom av honom lejda mördares händer.
Mylady En grov anklagelse, herr d'Artagnan.
d'Artagnan Men rättvis, är jag rädd.
Mylady Nämn en enda av dessa hans påstådda lejda mördare.
d'Artagnan Lyckligtvis känner jag ingen av dem.
Mylady Men ni tycks veta allt om dem.
d'Artagnan Nej, jag vet ingenting.
Mylady Då har ni mycket att lära er.
d'Artagnan Exempelvis var den av den med er nära förbundne baronen de Rochefort bortrövade Madame de Bonacieux befinner sig.
Mylady Fråga baron de Rochefort, då ni tycks veta att han vet något om saken.
d'Artagnan Jag vill ingenting hellre än komma åt baron de Rochefort.
Mylady Varför det?
d'Artagnan Därför att han bestal mig i Meung på det enda min far gav mig i arv, nämligen ett introduktionsbrev till kapten de Tréville.
Mylady Ni tycks ha kommit långt utan det introduktionsbrevet.
d'Artagnan Ja, ända till London, hertigen av Buckingham och drottning Annas av Österrikes synnerliga nåd.
Mylady Ni kan komma ännu längre.
d'Artagnan Vad föreslår ni?
Mylady Som kardinalens man kan ni göra Frankrike större tjänster än på något annat sätt.
d'Artagnan Jag trodde ni var engelska.

Mylady England och Frankrike har alltid haft gemensamma internationella intressen.
d'Artagnan Mylady, ni vet mer om sådant än jag.
Mylady Ni skulle tjäna på litet undervisning.
d'Artagnan Vem rekommenderar ni som lärare?
Mylady Kom till mig. I morgon klockan elva.
d'Artagnan (*reser sig artigt och kysser hennes hand*) En ära för mig, Madame.
Winter Du slipper duellera hos henne.
Mylady Var inte för säker.
d'Artagnan Jag står till er tjänst, Madame, som duellant och försvarare.
Mylady Accepteras. (*D'Artagnan bjuder höviskt avsked.*)
d'Artagnan Vi ses, Mylord de Winter.
Winter Var så säker. (*D'Artagnan går.*)
 En tapper man.
Mylady Vi kan behöva en god vän som diplomat mellan oss.
Winter Var så säker.

Scen 2.

Ketty Men hon älskar er inte, d'Artagnan.
d'Artagnan Det spelar ingen roll. Jag älskar henne.
Ketty Hon älskar bara den där lorden Wardes. Se här. (*visar ett brev*)
d'Artagnan (*läser*) Ett förkrossande kärleksbrev, desto mera övertygande om hennes kärlek, då hon tror att jag är han.
Ketty Menar ni att hon skriver kärleksbrev till baron de Rocheforts kusin bara för att egga upp er?
d'Artagnan Nej, hon tror att jag är han. Hon skriver till honom i tron att han är jag.
Ketty Jag tror att hon för er bakom ljuset.
d'Artagnan Det får hon gärna göra, om hon gör det så skickligt.
Mylady (*bakom dörren*) Ketty, har kavaljeren kommit?
Ketty Ja, Mylady.
Mylady Men visa då in honom. Det är ju mig och inte dig han ska besöka.
Ketty (*visar ut d'Artagnan till Myladys rum*) Kom sen inte och säg att jag inte varnade er.
d'Artagnan Fler än ni har varnat mig för denna dam, lilla Ketty. (*går in till Mylady, och scenen skjuts över till hennes sängkammare.*)
Mylady Ni blir grannare för varje dag. Har ni tänkt över mitt förslag?
d'Artagnan Skönheten är en blomma vars enda näring och livskraft är kärleken. Om jag älskar er och därav blir grannare genom kärlekens kraft beror det på att ni är den vackraste kvinna jag någonsin upplevat.
Mylady Då kan ni inte ha träffat särskilt många.
d'Artagnan Bara det bästa tänkbara urval.
Mylady Och däribland drottningen.
d'Artagnan En vissnad blomma försmådd av sin konung och sargad till oigenkännlighet i själen genom skilsmässan från sin älskare.
Mylady Ni tycks känna hela hennes privatliv.
d'Artagnan Gör inte hela Frankrike det?
Mylady Nej, bara kardinalen.
d'Artagnan Ändå har han inte lyckats besegra henne.

Mylady Till saken. Vad säger ni om mitt anbud?
d'Artagnan Jag har alltid sagt ja till allt vad ni erbjudit med hela mitt hjärta.
Mylady Jag menar att ta sold av kardinalen.
d'Artagnan Aha! Då kommer vi in på något helt annat, nämligen min själ.
Mylady Ingenting garanterar säkrare er själs eviga salighet än framgång hos kardinalen.
d'Artagnan Dock återstår några hinder på vägen.
Mylady Kardinalen ställer inga hinder i vägen.
d'Artagnan Hindret utgöres av en annan kvinna, *Mylady*, en viss *Madame Constance Bonacieux*, som enleverades för en tid sedan av *baron de Rochefort* i tjänst hos kardinalen och med hjälp av *Madame Bonacieux'* egen man.
Mylady Stod ni inte själv och såg på, eftersom ni vet allt detta?
d'Artagnan Nej, men andra gjorde det, som ej vågar framträda.
Mylady Jag förstår. Jag försäkrar er att *Madame Bonacieux* är i säkerhet.
d'Artagnan Varför enleverades hon?
Mylady Och det frågar ni, *d'Artagnan*? Ändå tycks ni ju veta att hennes egen man hjälpte till. Han var svartsjuk på er då ni var hans hustrus älskare.
d'Artagnan (förvånad) Enleverades hon bara därför?
Mylady Det var en bidragande anledning. Annars hade hennes man inte hjälpt till.
d'Artagnan Ni får mig att känna mig direkt skyldig.
Mylady (med ett spår av deltagande) Ni älskade henne, eller hur?
d'Artagnan *Mylady*, ni vet att jag älskar er och det passionerat intill vanvett. Jag kan göra vad som helst för er. Men hon var min första och min största kärlek.
Mylady Vad ni är ung. Föll det er aldrig in att hon var gift och mycket äldre än ni?
d'Artagnan Nej, det föll mig aldrig in att hon var gift med en medelålders snålvarg eller att hon var så överlägsen mig i mognad och skönhet. Jag älskade henne. Det var allt som betydde något för mig.
Mylady Jag tror ni sökt kontakt med mig bara för att spåra henne genom *Rochefort*.
d'Artagnan Jag medger, *Mylady*, att det var mitt första motiv.
Mylady Och kan inte det andra överglänsa det första?
d'Artagnan Kanske.
Mylady Det låter lovande.
d'Artagnan Men kan ni älska mig lika mycket som jag älskar er?
Mylady Mera.
d'Artagnan Men ni skriver ju bara brev till *lord Wardes* hela tiden.
Mylady Jaså, har ni i er svartsjuka uppsnappat dem? Så styggt av er!
d'Artagnan Jag ska bekänna allt för er. Min betjänt fick ett brev till *lord Wardes* av er i misstag. Jag läste det och blev genast galen av svartsjuk kärlek. Gjorde ni det med vilje?
Mylady Naturligtvis skrev jag kärleksbrev till *lord Wardes* med vilje.
d'Artagnan Jag menar, var det med vilje ni lät dem falla i mina händer?
Mylady Ni sade själv att er betjänt fick ett av dem av misstag. Hur han fick det vet inte jag.
d'Artagnan Jag blir inte klok på detta.
Mylady På kärleken blir aldrig någon klok, *d'Artagnan*. Det är lika bra att ni inser det genast.
d'Artagnan Men jag måste få veta *Madame Bonacieux'* öde.
Mylady Hon lever i högsta välmåga, så vitt jag vet.
d'Artagnan Var är hon?

Mylady Jag tror att hon för sin egen säkerhets skull är placerad på ett kloster. Hon var ju drottningens spion och levde farligt.
d'Artagnan På ett kloster? Som nunna?
Mylady Ja, som nunna.
d'Artagnan Av egen fri vilja?
Mylady Ja, givetvis.
d'Artagnan O Gud!
Mylady Stackars pojke. Ni är chockad.
d'Artagnan Alltså finns det ingenting som står mellan er och mig. Låt mig alltså få älska er.
Mylady Senare. Affärerna först. Vad säger ni till kardinalen?
d'Artagnan Säljer ni er till mig till priset av att jag säljer min själ till kardinalen?
Mylady I politik och kärlek räknas inte själen utan enbart ens eget liv. Glöm er själ, och ni får behålla livet. Kardinalen är garantin.
d'Artagnan Ni är hård i affärer.
Mylady Annars blir det inga affärer.
d'Artagnan Låt mig få testa er först. (*gör en ansats*)
Mylady Sakta i backarna!
d'Artagnan Jag ber er! Ni har hållit mig på halster länge nog!
Mylady Är jag då inte förtjänt av någon lön för min möda? Säg ja till kardinalen!
d'Artagnan Jag säger bara ja till er!
Mylady Jag är kardinalen!
d'Artagnan Nej, ni är bara kvinna! (*hugger henne. Hennes nattlinne lossnar från ena axeln och glider av den och blottar ett skarpt rött brännmärke: den franska liljan.*)
Mylady (*märker för sent att d'Artagnan upptäckt märket*) Ni har upptäckt min förbannelse!
d'Artagnan (*paralyserad*) Den franska liljan! Brännmärkt!
Mylady (*griper ur ett skrin en liten skarpslipad förgiftad dolk*) Ni måste dö! (*anfaller*)
d'Artagnan (*har inget val än att dra sin värja och parera hennes utfall*) *Mylady!* Ni är en demon!
Mylady Nej, jag är kvinna, och ni har förolämpat mig! (*hugger frenetiskt gång på gång mot d'Artagnan, som tvingas retirera mot dörren till kammarjungfrun. Han lyckas få upp den och fly ut, fullständigt skräckslagen.*)
Ketty Har hon försökt mörda er?
d'Artagnan Hon försöker! (*Mylady angriper ursinnigt den reglade dörren med sin dolk*)
Ketty Ni måste fly.
d'Artagnan Ja, det är verkligen inget annat att göra. (*flyr*)
Mylady (*vrålar ut genom fönstret*) Ta fast tjuven! Ta fast tjuven! (*är fullständigt galen som en rusig vampyr*)

Scen 3. Hos Athos.

(*Det bultar på porten, som om någon försökte riva den.*)

Grimaud (*med elddon och i nattdräkt, mycket sömnpressad*) Inte fan öppnar jag för en sådan blådåre som måste ha kommit fel.
Athos (*visar sig i nattrock med elddon*) Öppna, Grimaud, vem det än är.
Grimaud Det blir på er egen risk, min herre. (*öppnar. D'Artagnan störtar in fullkomligt uppriven.*)
Athos D'Artagnan!

Grimaud Och uppenbarligen från vettet.

Athos Tyst, *Grimaud*! Kom in, *d'Artagnan*! Är kungen eller kardinalen mördad? Så som du ser ut kunde det vara båda.

d'Artagnan *Athos*, det är hon!

Athos (*skrattar*) Fruntimmer! Jag kunde just tänka mig det! Vem är hon?

d'Artagnan Det är hon!

Athos Ja, du har sagt det redan. Men vem är hon?

d'Artagnan Den franska liljan inbränd på vänster axel! *Mylady*!

Athos Ta det nu lugnt. Vad är det du säger? Har *Mylady de Winter* en fransk lilja inbränd på ena axeln? Men är hon inte engelska?

d'Artagnan Jag misstänkte genast att hon var fransyska! Hon talar franska för bra! Kan den andra kvinnan du talade om ha överlevt?

Athos Beskriv henne.

d'Artagnan Välväxt. Blond. Blå ögon. En kindtand fattas. Långa ögonfransar. Ger intryck av total oskuld och skönhet men blottar vid närmare kännedom härresande avgrunder.

Athos Det kan verkligen vara hon. Var brännmärket hårt översminkat?

d'Artagnan Ja men alltför iögonfallande ändå.

Athos Allt stämmer. Hon tycks då ha flera liv. Skulle då hennes så kallade bror, den där prästen, ha räddat henne ur min snara? Det är inte omöjligt. I så fall, *d'Artagnan*, om du har avslöjat hennes hemlighet, vilket du tycks ha gjort, går ingen av oss säker till livet mera.

d'Artagnan Hon försökte redan ta livet av mig och lyckades nästan. Jag lyckades med nöd försvara mig med min värja mot hennes troligen förgiftade dolk.

Athos Vilken chock för dig. Det här är bara början. Har hon försökt döda dig har hon förklarat krig på liv och död. Det här blir en duell mellan oss fyra och henne där hon har övertaget från början då hon har medel till sin tjänst vilkas ondskas måttlöshet vi inte kan ha en aning om. Och bakom henne står kardinalen.

d'Artagnan Vad ska vi göra?

Athos Lyckligtvis ska vi nu dra ut i krig, och hon lär knappast slåss med oss i krutrök vid bastionerna. Men vi måste ha alla sinnen öppna. I krig slåss man mot man, men i krig med en kvinna har man henne alltid osynlig bakom ryggen. Jag lovar dig, vilket krig som helst är bättre än ett krig med en kvinna.

d'Artagnan Jag tror dig.

Scen 4. I lägret vid La Rochelle.

Brisemont Ett äkta Anjouvin! Och hela tolv buteljer! Vilken frikostighet! Dessa musketörer kan då minsann rätt förstå sig på att organisera fester!

Planchet Men öppna inte alla tolv på en gång, *Brisemont*. Börja med en och dekantera den ordentligt, och sedan när herrarna väl har börjat avsmaka den kan vi börja öppna den andra. Vin är en känslig historia och får varken dekanteras för tidigt eller för sent.

Brisemont Och ska du lära mig va! Din dilettant! Hur mycket vin har du druckit i dina dagar? Knappast mer än modersmjölken!

Planchet Vill du påstå att min mor var dyspeptiker kanske?

Brisemont Vad fan vet jag om din mor? Jag vet bara att du är minderårig, men jag är veteran, så vet hut!

Planchet Du vill bara dricka upp vinet själv.

Brisemont Herr d'Artagnan har gett mig sin fulla tillåtelse att avsmaka det, då det finns så mycket.

Planchet Ja, det är olikt musketörerna att skicka så mycket vin bara till herr d'Artagnan. De brukar dricka upp det på vägen.

d'Artagnan Är allting klart för festen?

Brisemont Er betjänt här försöker hindra mig att korka upp det. Hur kan ni hålla er med en så korkad betjänt?

Planchet Jag ville bara hindra honom från att dricka upp allting själv.

d'Artagnan Det tror jag inte han gör, Planchet. Tolv flaskor Anjouvin töms inte i ett svep. Efter bara två glas behöver man hjälp med att dricka det. Men här kommer mina inbjudna kamrater nu.

gardist 1 Verkligen flott av dina vänner att bjuda på vin, d'Artagnan!

gardist 2 Det händer inte var dag. Visserligen bjuds det ofta men sällan hela flaskor utan att den som bjuder själv dricker upp dem.

d'Artagnan Ja, jag vet. (*Kanonbuller bakom scenen.*)

gardist 1 Vad är det?

gardist 2 Skjuter de skarpt nu igen?

d'Artagnan Till vapen! Till häst! Vi återkommer genast, Brisemont.

Brisemont Ert vin är i trygga händer så länge.

Planchet Jag ska bevaka honom. (*D'Artagnan och gardisterna ut.*)

Brisemont Min erfarenhet av dekantering är att den aldrig kan misslyckas. Bara det dekanteras ordentligt blir det bara bättre ju längre det står.

Planchet Tills det blir vinäger.

Brisemont Det hinner det aldrig bli, tro mig. Ett väl dekanterat vin kan absolut ingen motstå. Har det väl dekanterats och fått mogna tillräckligt tar det slut direkt. Det är oemotståndligt.

Planchet Naturligtvis tar det slut direkt om det är du som dekanterar det.

Brisemont Har vi inte fått specifika order att dekantera åtminstone en flaska? Alltså måste vi göra det, eller hur?

Planchet Medges.

Brisemont Alltså dekanterar vi det! (*dekanterar en flaska*)
Vad är det, Planchet? Ser du något som simmar i vinet?

Planchet Är det inte lite grumligt?

Brisemont Dina ögon är grumliga för du har druckit för mycket vin. Inget vin är grumligt. Det har tillsatser ibland, men det är aldrig grumligt.

Planchet Det här vinet är grumligt.

Brisemont Inget Anjouvin är grumligt.

Planchet Det här är grumligt. Se själv.

Brisemont (*granskar det dekanterade vinet i sin karaff*) Jag har glömt mina glasögon hemma. Dina ögon måste vara lika grumliga som mina.

Planchet Jag säger dig att det här vinet är det något lurt med.

Brisemont Vill du påstå att det inte är vin?

Planchet Jag vill påstå att det verkar misstänkt.

Brisemont Det finns bara ett sätt att förvissa sig om saken. (*slår upp ett glas*) Om det här inte är ett äkta Anjouvin resignerar jag som kvalificerad vinprovare! (*dricker och smakar*)

Planchet Nå?

Brisemont Vad var det jag sa?

Planchet Du har inte sagt något.

Brisemont Ett äkta Anjouvin kan inte bli äktare. Smaka själv. (*slår upp ett glas åt honom och fyller på sitt eget. Buller utanför, hurrarop och glädjeyttringar.*)

Planchet Det händer något där ute.

Brisemont Gå ut och se efter. (*Planchet gör så. Brisemont dricker. Planchet möter i dörren d'Artagnan och de tre musketörerna.*)

d'Artagnan Planchet! Det där vinet!

Planchet Ja, vi har börjat dekantera det.

d'Artagnan Det är inte från mina vänner. Drick det inte.

Planchet (vänder sin blick tillbaka mot Brisemont) För sent.

d'Artagnan (skyndar fram) Brisemont!

Brisemont Fan vad det här vinet svider i halsen. Har ni hållt rättgift i det?

Athos (störtar fram) En läkare! Fort!

flera röster Hämta en läkare! En läkare! Vet någon en läkare? Duger en fältskär? Här är läkaren.

(*Precis när läkaren kommer in får Brisemont plötsliga ohyggliga krampanfall och börjar vrida sig på golvet.*)

läkaren De där symptomen känner jag igen.

d'Artagnan Min stackars Brisemont! Slå genast sönder alla flaskorna!

gardist 1 Vilken skada på tolv buteljer Anjouvin!

gardist 2 Vilken tur att festen kom av sig!

Athos Vad tror du, d'Artagnan? Mylady?

d'Artagnan (bedövad) Vad annars. Flaskorna skickades i ert namn till mig. Stackars Brisemont kunde inte hålla sig.

läkaren Det är ingenting att göra. Det är ett fruktansvärt snabbverkande rättgift, och plågorna är förfärliga. Dödskampen är redan ett faktum.

Porthos Det var den festen det.

Aramis Vi får uppskjuta den till en annan gång. Vi beklagar, mina herrar.

gardist 1 Beklagandet är helt på vår sida.

Brisemont (döende) Jag skall aldrig dricka vin mera! Tänk att man verkligen kan få för mycket av det goda! (*dör*)

Athos Min vän, du var förtjänt av ett mycket bättre vin än så. (*sluter hans ögon*)

d'Artagnan Det var mitt fel. Jag skulle ha anat oråd.

Planchet Jag anade oråd men gjorde inte tillräckligt.

Athos Vi har att göra med en mycket slugare hjärna än någon av oss, som hela tiden ligger före oss i sina intriger. Vi måste åtgärda Mylady, d'Artagnan, innan det är för sent.

d'Artagnan Men hur? Hon vill väl knappast göra sig anträffbar för oss.

Athos Nej. Hon hugger bara till när hon vet att vi inte är beredda. Hon är en lika taktisk strateg som kardinalen.

d'Artagnan Kardinalen erbjöd mig en hög position i hans tjänst, men jag tackade nej.

Porthos Tur för dig, d'Artagnan!

Athos Det betyder, att du är fullständigt utan skydd och helt blottad.

d'Artagnan Tack, det känns uppmuntrande.

Aramis Men vi är alla i samma båt. En för alla och alla för en, som du kommer ihåg.

Porthos Ditt eget valspråk, d'Artagnan. Det håller.

Athos Vi är fyra soldater mot en ensam dam. Oddsens borde åtminstone vara jämna. Och jag tror vi kan lita på förstärkning vid behov. Vi måste bara ha tålamod och vara vaksamma.

d'Artagnan Vi kanske skulle informera hennes svåger, lord de Winter.

Athos Ja, det är det minsta vi kan göra, innan hon förgiftar honom. Hon vill ju åt hans pengar.

Scen 5. Vårdshuset Röda Duvslaget.

(Kardinalen i jaktkostym kommer in med två eskorter. Han är i någon spänning.)

Richelieu (till värden) Är hon här?

värden Allt är i sin ordning, ers eminens. Ingenting har hänt.

Richelieu Inga besökare? Ingen nyfikenhet? Inga frågor? Ingenting som stört?

värden Detta är vårdshuset Röda Duvslaget, ers eminens. Här händer aldrig någonting.

Richelieu Tack för den tryggheten. (utåt) Ni kan komma in, mina herrar.

(Athos, Porthos och Aramis kommer in.)

värden Vilka är dessa?

Richelieu Vi mötte dem i skogen och tog dem med oss som extra eskort. Ingen får veta att jag är här. Således tog jag dem med mig. De är tappra, pålitliga män fastän de är kungens musketörer. Har ni något rum där de kan värma sig?

värden Vi har just installerat en ny spis i salen. De får gärna värma sig där.

Richelieu Utmärkt.

(till musketörerna) Vänta här, mina herrar. Jag blir borta högst en halv timme.

(Kardinalen försvinner upp för trappan. Aramis och Porthos sätter sig vid ett bord nära kaminen och spelar kort medan Athos rastlöst börjar gå av och an. Man ser kardinalen gå in i ett rum där uppe. När han stiger in faller något ljus över damen som väntar där inne, som är Mylady.)

Mylady Ers eminens!

Richelieu Jag kom så snart jag kunde. Jag tror vi har saken i våra händer nu. Tror ni er om att kunna utföra hela planen ensam?

Mylady Ers eminens, det vet ni väl vid det här laget att det finns ingenting som jag inte förmår göra ensam.

Richelieu Jag har alltid undrat var ert mod kommer ifrån.

Mylady Det kan ni undra, som aldrig varit gift.

Richelieu Ursäkta mig, det var inte min mening att trampa in.

Mylady Jag är bara uppriktig. Jag blir aldrig mera förvånad.

Richelieu Hur många gånger har ni egentligen varit gift?

Mylady Till saken, ers eminens. Vi är väl här för att diskutera affärer.

Porthos (där nere) Jäklar! Där förlorade jag igen!

Athos (som uppfångat rösterna från övre rummet genom det gamla brutna spisröret) Tyst!

Aramis Vad är det?

Athos Jag försöker höra vad de säger.

Porthos Tjuvlyssnar du?

Athos Om! Kom! (Aramis och Porthos ställer sig också att lyssna.)

Richelieu Er kalla affärsmannamässighet får mig att rysa ibland när jag tänker på vad vi avhandlar.

Mylady Jag ryser aldrig längre.

Richelieu Ni vet således vad ni har att göra?

Mylady Att uppsöka hertigen av Buckingham i egenskap av underhandlare och meddela honom att vi vet allt om honom.

Richelieu Vi ville inte ha det här kriget. Han har startat det bara för vår drottningsskull och för sin egen fåfängas skull. Ni måste göra det klart för honom att vi kommit

över drottningens brev som komprometterar henne i den spansk-österrikisk-engelska alliansen mot oss. Han måste gå med på fred, eller jag offerar hans drottning.

Mylady Och om han framhärdar i sin dumhet?

Richelieu Tror ni han gör det?

Mylady Ja.

Richelieu Då måste vi få honom avlägsnad. Världspolitiken kan inte ha ansvarlösa dumbommar på maktens tinnar.

Mylady Jag kan ordna det, om ni ger mig fullmakt.

Richelieu Fullmakt?

Mylady Ja. Om jag lyckas få honom mördad vill jag inte kunna hållas ansvarig för mordet.

Richelieu Ni kan ordna det utan att göra det själv?

Mylady Lita på mig.

Richelieu En sådan fullmakt har jag inte befogenhet att ge er.

Mylady Det behövs bara ett Carte Blanche som fritar mig från ansvar.

Richelieu (suckar) Nåväl. Ni skall få det.

Mylady En sak till.

Richelieu Nå?

Mylady Betalningen.

Richelieu Vad begär ni?

Mylady Bara en enda liten sak. Liv mot liv. Hertigen av Buckinghams liv mot d'Artagnans.

Richelieu Den där modige musketöraspiranten?

Mylady Ja.

Richelieu *Mylady*, ni går händelserna i förväg. Hertigen av Buckingham är inte död ännu, och han kan ännu rädda sig genom fred. Låt oss ta en sak i sänder. Ni skall få ert Carte Blanche, men era personliga hämndplaner kan jag ej delta i. Se till att sköta era kort utan misstag först ända till slutet, och ni skall få vad belöning ni begär.

Mylady Jag litar på ers eminens. (*Richelieu sätter sig och skriver.*)

Athos Jag måste iväg. Säg till kardinalen att jag ridit i förväg då jag hört ett rykte om bakhåll. Säg att jag rensar vägen åt honom.

Aramis Vad tänker du göra?

Athos Det angår bara mig. (*går*)

Richelieu Varsågod, *Mylady*.

Mylady (läser hastigt) Helt tillfredsställande, ers eminens. Segern är vår.

Richelieu Det hoppas jag verkligen. Alltså, en halvtimme efter att jag ridit iväg lämnar ni värdshuset med Rochefort, som kommer och hämtar er.

Mylady Ja, ers högvördighet.

Richelieu Då har vi bara att göra vårt bästa och hoppas på det bästa. (*reser sig*)

Mylady (sjunker ner på knä och kysser hans hand)

Richelieu Lev väl, mitt barn. (*går*)

(*kommer ner*) Är ni redo, mina herrar? Var är den tredje?

Porthos Han hörde om att bakhåll och red i förväg för att rensa vägen.

Richelieu Säkert bara ett rykte, men försiktighet är alltid klokt. Då beger vi oss, mina herrar. (*till värden*) Damen avhämtas inom en halvtimme.

värden (med en lätt bugning) Hon är i garanterat trygga händer här all den tid hon är kvar.

(*Richelieu lämnar värdshuset med Porthos och Aramis och eskorten.*)

(*Kort därpå kommer Athos tillbaka till värdshuset.*)

värden Har ni glömt något?

Athos Ja, min officer glömde att ge damen en viktig föreskrift. Är hon kvar?
värden Ni finner henne där uppe.

Athos Tack. (*går genast upp och in i Myladays rum.*)

Mylady (*överraskad, vänder sig om*) Vem är ni och vad vill ni?

Athos Känner ni inte igen mig? (*tar av sig hatten*)

Mylady (*lamslagen av fasa*) Greven de la Fère!

Athos Och ni är Anne de Bueil. Tänk att vi båda trodde varandra vara döda och att vi levt i den förvissningen i så många år.

Mylady Greven de la Fère en simpel musketör!

Athos Medan den brännmärkta häxan avancerat till arvtagerska till en betydande engelsk förmögenhet.

Mylady Vad vill ni?

Athos Jag har redan följt med er nya karriär en längre tid, Anne de Bueil, fastän jag inte visste förrän helt nyligen att Mylady de Winter var ni. Men nu vet jag allt om er. Ni har försökt mörda min skyddsling gascognaren d'Artagnan redan två gånger, den andra gången genom en omgång förgiftat Anjouvin som kunnat sända ett helt kompani i graven. Ert senaste avancemang är som kardinal Richelieus lejda mördare av hertigen av Buckingham.

Mylady Han är en knöl, och det vet ni!

Athos Vem då? Kardinalen eller hertigen?

Mylady Hertigen.

Athos Jag känner honom inte, och han är dum nog att föra krig mot Frankrike. Hans öde rör mig inte i ryggen. Det gör emellertid d'Artagnans. Han är en fullkomligt renhårig ung man av ovärderligt mod och tapperhet vars enda aber är att hans enastående ärlighet misstas av maktmisbrukare för naivitet. Om ni rör ett hår på hans huvud är ni död själv.

Mylady Detta är skrattretande. Min före detta make hotar sin före detta hustru till livet, som han redan misslyckats med att mörda en gång.

Athos (*drar fram sin pistol*) Jag skämtar inte, lady Clarick, för att använda er nuvarande rätta titel. (*riktar pistolen mot hennes panna och spänner hanen.*)

Mylady Ni har ännu inte sagt vad ni vill.

Athos Det är mycket enkelt. Ni skall ge mig kardinalens fullmakt, som han skrev åt er för bara en stund sen.

Mylady (*ger över pappret*) Är det allt?

Athos (*öppnar och läser det högt*) "Det är på min befallning och för statens väl som innehavaren av detta papper har gjort vad han har gjort. Undertecknat Richelieu." Den gode kardinalen förnekar sig inte. Han har gett sin lejda mördare absolution för mordet i förväg, och mördaren kan mörda vem fan hon vill. Det kallar jag en kardinal fullmakt.

Mylady (*otålig*) Var det allt?

Athos (*sänker pistolen*) Ja, Mylady, det var allt för den här gången. Men vi lär ses igen, ty ni har ännu inte mött er mördare. En äkta man, som en gång för alla misslyckats med att döda sin hustru och sin kärlek, kommer aldrig att lyckas därmed. (*bryter hastigt upp och lämnar henne. Hon sjunker sittande ner på sin säng.*)

värden Var allt i sin ordning?

Athos Ja, allt är i sin ordning. Kardinalen kommer att bli väl tillfreds. (*går*)

värden Kardinalen hit och kardinalen dit. Fan vet vad han vill med alla sina kvinnliga spioner egentligen. Den ena verkar ju alltid falare än den andra.

Rochefort (*kommer*) Är damen kvar?

värden Hon har haft kavaljersbesök hela kvällen, allt från kardinaler till soldater. Jag tvivlar på att ni blir den sista.
Mylady (hör honom, ovanifrån) Jag är redo, Rochefort. (*kommer ner*)
Rochefort Ni verkar blek och tård. Har något hänt?
värden Sa jag inte att hon varit uppvaktad hela kvällen?
Mylady (suckar) Det ska bli skönt att komma hem till England, Rochefort.
Rochefort En desto större ära då för mig att få eskortera er till skeppet. (*de går*)
värden (ser efter dem) Slut för idag. Ny föreställning i morgon. (*stänger dörren, blåser ut ljuset.*)

Akt V scen 1.

Felton (kommer in med Mylady) Här är hon, Mylord.
Winter Välkommen hem, kära svägerska.
Mylady Vad betyder den här charaden?
Winter Den betyder, att du har kommit hem, och att du är välkommen hem.
Mylady Det är hån i din röst.
Winter Kära svägerska, äntligen får vi möjlighet att lära känna varandra litet bättre. Hittills har vi ju aldrig känt varandra, eller hur?
Mylady Vad menar du?
Winter Jag menar, att åtminstone jag aldrig tidigare vetat det minsta om min enda arvtagerska.
Mylady Vad vet du nu som jag inte vet om att du vet?
Winter Är du nyfiken?
Mylady Du har någon plan. Vad ligger bakom allt detta?
Winter Låt oss börja i andra ändan. Varför kom du tillbaka till England?
Mylady England är mitt hemland.
Winter Är det?
Mylady Och jag ville träffa min enda släkting.
Winter Ville du? Så vänligt av dig. Men senast vi talades vid i Frankrike sade du uttryckligen ifrån att du aldrig mera ville tillbaka till England. Men det var innan hertigen av Buckinghams nya krig mot Frankrike.
Mylady Inbillar du dig att jag kommit hit med politiska motiv?
Winter Vi vet båda att du står i förbund med kardinalen.
Mylady Fruktar då England kardinalen så mycket att det anser sig nödsakat att genast placera en engelsk dam i fängelse så fort hon kommer från Frankrike bara för att hon råkar känna kardinalen?
Winter England tar inga risker med besökare från Frankrike i dessa dagar. Alla sådana behandlas på samma sätt. De sätts i karantän för undersökning. Det är bara rutin och praxis.
Mylady Men detta slott, som jag förts till mot min vilja, ligger långt bortom all ära och redlighet, och det är du, min svåger, som låtit föra mig hit och inte regeringen.
Winter Rätt gissat. Men det är ändå bara säkerhetsåtgärder.
Mylady Vad tror du om mig egentligen?
Winter Jag tror ingenting. Jag trodde kanske en hel del förut, men nu vet jag en hel del i stället.
Mylady Som vad då?

Winter En hel del som din första man berättat för mig. Jag visste inte att du haft en man före min bror och att han fortfarande lever. Det gör dig till bigamist och ditt andra äktenskap ogiltigt. Det fråntar dig även all arvsrätt efter mig.

Mylady Den skurken! Vad har han berättat?

Winter Blir du upprörd, kära svägerska, över att få se dina egna brott såsom i en spegel? Är de så hårresande? Ändå har lyckligtvis de flesta av dem misslyckats, dina mordförsök på en viss d'Artagnan, till exempel, och nu också ditt projekt att mörda hertigen av Buckingham.

Mylady Du har inga bevis!

Winter (håller upp ett brev) Jag har din förste mans brev här, och jag har själv träffat honom. Det finns en hel stinkande avgrund av bevis.

Mylady (retirerar) Vad tänker du göra?

Winter Hålla dig i säkerhet här tills vidare och under uppsikt, så att du inte hittar på något.

Mylady Och vad skulle jag väl kunna hitta på, en ensam värlös kvinna omgiven av vilda hänsynslösa män, som bara kan en enda sak: föra krig mot varandra.

Winter Gör dig inte till. Felton, jag varnar dig för denna kvinna. Du vet ingenting om henne, så det är bäst att du får veta huvudsaken. Med sin falska skönhet kan hon förföra vem som helst och har hon förfört vem som helst, så ta dig i akt, du som blir den ende utom jag som här får något med henne att göra. Hon har aldrig misslyckats med sina förförelser, och hon har alltid genomfört nya, fastän hennes första man hängde henne bakbunden i ett träd och fastän den franska staten inbränt en lilja på hennes skuldra för hennes brott som varning åt alla som blottar hennes axel.

Mylady Din grymma bödel!

Winter Jag säger bara som det är. Försök bara inte inbilla Felton att du fick den där liljan för dina vackra ögons skull.

Mylady (försöker hämta sig) Jag är alltså fånge här. För hur lång tid?

Winter För obestämd tid.

Mylady Innebär det livstid?

Winter Om det visar sig nödvändigt.

Mylady Och med vilken rätt är du min domare?

Winter Du är min släkting, och därför har jag tagit hand om dig. Om jag överlämnade dig åt lagen skulle du dömas mycket hårdare för ditt tvegifte och dina mordförsök.

Mylady Och du skulle givetvis vittna mot mig med dina partiska fördomar.

Winter Om lagen kallar mig som vittne har jag inget val än att säga vad jag vet.

Mylady Lagen!

Winter Som du alltid satt dig över. Du är så vild, att vi måste bura in dig i landets säkraste fängelse bara för att landets mäktigaste man ska kunna gå säker för sitt liv. Var glad för att du får leva utan någon reduktion av din lyx.

(till Felton) Med tiden kanske hon lugnar ner sig när hon vänjer sig vid gallren för fönstren, de höga murarna och sin totala isolering. Hon kanske rentav till slut kan bli en vanlig kvinna.

Jag går nu, kära släkting, men jag står till din tjänst närhelst du behagar kalla mig.

– Akta dig för hennes huggtänder, Felton. De har hittills alltid varit dödligt giftiga. *(går)*

Felton (efter en stund) Vi är ensamma, Madame. Är det något jag kan göra för er?

Mylady Nej. Bara lämna mig ensam.

Felton Som ni vill, Madame.
Mylady Ni är artig. Vad heter ni?
Felton John, Madame.
Mylady John Felton. Ett hederligt enkelt namn. Mig kallar man Mylady. Ni behöver inte säga Madame.
Felton Som ni behagar, Madame. Mylady.
Mylady Ni har fått världens ovanligaste och ofarligaste fånge att bevaka natt och dag.
Felton Jag är medveten om detta.
Mylady Hur känns det?
Felton Jag är bara soldat, Mylady. Jag har inga känslor.
Mylady Inga sympatier? Inga bindningar? Ni verkar dock fäst vid min svåger.
Felton Han är som en far för mig.
Mylady Hur länge har ni varit i hans tjänst?
Felton Två år, Mylady.
Mylady Och han har naturligtvis gjort allt för er.
Felton Ja, Mylady.
Mylady Så om ni tillsätts att vakta en värnlös ung dam bakom galler som vore hon en gruvlig gorilla så uppfyller ni hans order hur absurd den än verkar vara.
Felton Mylady, jag är inte den jag synes vara. Er svåger är släkt med er, inte jag. Men jag har hört hans anklagelser och måste därför ta ställning till dem. Det kan jag inte göra om jag inte även får höra den andra sidan av saken, nämligen er egen version.
Mylady Ni är villig att höra mig?
Felton Jag är skyldig att höra er.
Mylady John Felton, ni är så hederlig att man skulle kunna ta er för en puritan.
Felton Jag är puritan.
Mylady Ni förvånar mig. Det hade jag aldrig trott om er.
Felton Ni tog mig just för en puritan.
Mylady Det var bara en hypotes.
Felton Den visade sig vara riktig. Ni kan läsa en människas själ.
Mylady Den konsten har kostat mig många fiender.
Felton Jag är inte er fiende ännu, men er svåger tycks ha blivit det. Jag kan sträcka mig så långt som till att ge er en chans att försvara er.
Mylady En kvinna kan aldrig försvara sig.
Felton Jo, muntligt.
Mylady Ni vill alltså höra min historia?
Felton Jag vill gärna höra ert försvar till lord Winters anklagelser, om ni har något försvar.
Mylady Jag har inget annat försvar än sanningen.
Felton Just därför vill jag höra ert försvar.
Mylady Hur kan man försvara sig mot så vidriga anklagelser utom genom motanklagelser, och hur kan en ensam värnlös kvinna göra sig trodd mot så förkrossande auktoriteter som vapenföra män med makt och myndighet? En kvinna väljer vanligen att tiga och bära sina förödmjukelser, hur oerhörda i sin orättvisa de än är.
Felton Ni börjar bra. Svara bara på en fråga: är det sant att ni har den franska liljan inbränd på er axel?
Mylady Ja, det är sant.
Felton Då räcker det för er att svara på frågan utförligt hur den kom dit.

Mylady Det var roten till mina olyckor. Den förde med sig alla de andra. Min förste älskare var min fördärvare. Jag var ung och vacker på den tiden.

Felton Kan ni ha varit yngre och vackrare än nu?

Mylady Jo, det var jag faktiskt, när en djävulsk makthavare greps av lystnad efter mig. Han hade alla medel till sitt förfogande. Vid ett tillfälle berusade han mig och förde mig bunden och munkavlad till ett ensligt slott som han ägde, ej helt olikt detta. Där bearbetade han mig sedan och bönföll mig om att jag skulle bli hans mätress i dagar under löften om fantastiska rikedomar och en hög ställning. Då han höll mig drogad vägrade jag samarbeta, då jag vägrar kompromissa med ojusta metoder. Han höll mig fången i dagar under oavbrutna övertalningsförsök, men till sist gav han upp. Då sade han: "Nåväl! Då skall ingen annan få ha dig heller!" Sedan såg jag honom aldrig mer, men man lade sömnmedel i min mat, och jag vaknade inte upp förrän 24 timmar senare med en fruktansvärd sveda och värk på min axel. När jag såg mig i spegeln såg jag vad som hade hänt. Den förfärlige mannen hade brännmärkt mig för livet. (*blottar sin vänstra skuldra. Det röda märket sticker i ögonen genom sin skarpa röda glans.*)

Felton Den franska liljan! Vem var den omänskliga tyrannen? Var det konungen?

Mylady Nej, det var här i England.

Felton Men det är en fransk lilja.

Mylady Just det gör saken så infernaliskt grym i sin genomtänkthet. En brittisk brännmärkning hade krävt juridiska dokument och vidimering, och i saknad av sådant hade jag kunnat öppna en process och ställa till skandal. Men ingen i England skulle ställa några frågor eller tvivla om en fransk lilja. Det var en utstuderad lömskhet utan motstycke!

Felton Stackars människa! Ett handikapp för livet! Hur kunde ni överleva ett sådant övergrepp?

Mylady En präst, puritan liksom ni, övertalade mig att försöka börja ett nytt liv i Frankrike. Han skulle själv pröva den möjligheten, då han som puritan inte kunde verka här. Vi hamnade i en by ute på landet, där en romantisk greve fick ögonen på mig. I stället för att missbruka mig, vilket vilken annan adelsman som helst annars hade gjort, var han en sådan gentleman att han gifte sig med mig, fastän jag var långt under hans stånd. Det var ett lyckligt äktenskap, tills en dag i en ridolycka han upptäckte min hemlighet på min skuldra. Han blev så förtvivlad att han bakband mig och hängde mig i ett träd. Sedan avsvor han sig sin titel och all sin egendom och drog ut i kriget som frivillig musketör, och jag hörde senare att han hade rapporterats död.

Felton Stackars man! Men hur överlevde ni?

Mylady Lyckligtvis vakade alltid min puritanske präst över mig. Han kände på sig den dagen att något skulle hända mig, så han hade ridit efter oss och kunde rädda mig. Vi insåg båda att Frankrike var om möjligt farligare för mig än England, i synnerhet efter min adelsmans öde, då han säkert utbasunerat varningar om min hemlighet och karaktär. Jag förlåter honom, då han aldrig fick veta sanningen.

Resten vet ni. Jag kom till England och blev gift med lord Winters bror, då jag antog att min förste man var död. Först i dessa dagar har det blivit känt att han alltjämt lever. Mitt andra äktenskap var ännu lyckligare än det första, tills min make dog. Som änka var jag åter utkastad och värnlös i världen, men min präst och biktfar hade kommit i kontakt med den mäktige kardinal Richelieu och rådde mig att träda i hans tjänst, då det skulle skaffa mig ett säkert skydd för livet. Jag accepterade men förblev alltid min puritanske trosfrände trogen här i England. Alla mina politiska

uppdrag har jag använt mig av som medel till att en dag nå målet att hjälpa puritanerna till maktövertagande i England, så att all korrupktion och maktmissbruk en gång för alla kunde rensas ut från detta hedervärda gamla England.

Felton Ni har inte svarat på min fråga. Vem gav er liljan?

Mylady Kan ni inte gissa det? Vem i England kan vara så korrumperad och så självisk i sin makt? Vem ensam är i stånd till ett sådant maktmissbruk?

Felton Hertigen av Buckingham!

Mylady Ja, mannen som börjat krig mot Frankrike bara för att han lyckats vinna den franska drottningen till sin älskarinna! Och som därför förlett henne till att göra gemensam sak med Frankrikes fiender! Och som följaktligen sänder arméer och flottor och tiotusentals oskyldiga män i döden bara för sina egoistiska nyckers skull!

Felton Jag visste det! Puritanerna kallar honom Satan, men själv höll jag honom endast för en skändlighetsminister och Antikrist. Nu vet jag att han även är själva Satan, hela Englands olycka och fördärv. Men är det verkligen sant att ni med era ljuvliga veka vackra händers vithet tänkte mörda honom?

Mylady Inte alls. Något sådant kan jag aldrig göra.

Felton Jag vet en som hatar honom tillräckligt för att kunna göra det.

Mylady Jag vet många.

Felton (faller på knä för henne) Mylady, gör mig den äran! Låt mig få göra det!

Mylady Har ni möjlighet?

Felton Som ofelbar puritan är jag ärligheten själv och betrodd med vilket förtroende som helst. Ja, jag kan komma i hertigens omedelbara närhet och ge honom ett välriktat och välförtjänt dödshugg.

Mylady Ni har rätt. Vem som helst skulle kunna lita på er. Men om ni kan göra så mycket så kan ni även befria mig.

Felton Ja, det kan jag.

Mylady Hur?

Felton Jag skall ordna saken. Jag har kontakter i Portsmouth. Jag vet ett skepp som seglar till Frankrike i morgon. Ni skall följa med det och berätta att hertigen av Buckingham har fått sin lön.

Mylady Men hur kommer jag ut härifrån?

Felton Genom fönstret.

Mylady Genom gallret?

Felton Jag hämtar er i morgon.

Mylady När?

Felton Efter mörkrets inbrott. *(steg utanför)*

Mylady Tyst! Jag hör steg!

Felton Bara ingen hört oss.

Winter (öppnar dörren) Det är bra, Felton. Ni behövs inte mer.

Felton Är jag avskedad?

Winter Nej, ni skall till Portsmouth med ett brev till hertigen av Buckingham. Jag övertar själv ansvaret för bevakningen av vilddjuret. Jag har några goda nyheter att förmedla till henne privat. Avgå, Felton.

Felton Ja, Mylord. *(går ut, åter stram och okänslig)*

Mylady Goda nyheter från er, min svåger? Ni måste skämta.

Winter Nej, det är faktiskt goda nyheter. Om två dagar reser hertigen av Buckingham med sin flotta till La Rochelle för att undsätta hugenotterna, och därmed ser vi ett snart slut på kriget.

Mylady Är det den goda nyheten?

Winter Nej, den goda nyheten är att ni blir fri i morgon.

Mylady Fri?
Winter Ja. Ni deporteras till Amerika.
Mylady Som brottsling?
Winter Nej, som Charlotte Blackson, er nya identitet. Jag ger er möjlighet att börja ett nytt liv i Amerika, och så slug som ni är så är er lycka snart gjord i Virginia, och vi kan gå säkra för er här, både hertigen av Buckingham, hela England och hela Frankrike.
Mylady (blir tankfull) Ett liv i frihet....
Winter Var tacksam. I Amerika vet man ingenting om franska liljor. Man odlar syrener i stället.
Mylady Ni ger mig således möjlighet till en ny start i livet?
Winter Ja, det är avsikten. Det är en deportationsorder som Felton skall föra till hertigen av Buckingham, då den måste undertecknas av honom. Allt är väl uttänkt.
Mylady Ja, det är det då sannerligen.
Winter Inga invändningar?
Mylady Inte just nu.
Winter (reser sig) Så ni kan lugnt börja nedräkningen av era sista timmar i fångenskap. Snart ses vi aldrig mer, kära, som jag en gång trodde, släkting. (*går*)
Mylady (vaknar långsamt till) Felton, vad har jag gjort! Om jag vetat detta.... men må ödet ha sin gång. Antingen befriar mig Felton och lyckas han skicka mig tillbaka till Frankrike, eller också blir jag fri att börja ett nytt liv i Amerika. I vardera fallet lyckas jag kanske äntligen hämnas på hertigen. Må bäste man vinna, och må ödet blåsa mig vart det vill. Jag hänger bara med.
(Åskdån utanför. Det börjar plötsligt blåsa och storma och regna.)
(Mylady går fram till fönstret.)
 Ja, rasa, storm, blås och gissla hela världen med ditt vanvett! Triumfera i din vilda frihet, och visa människan hur liten hon är mot din allmakts godtycke! Skulle jag vara rädd för mitt öde? Det är ju bara naturligt, vad som än händer. Vare sig man lever eller dör tillhör man bara naturen, som alltid överlever ändå vad människan än i sina barnsliga lekar med sandlott vid havet försöker hitta på. Jag hånar era lekar, ni stackars enfaldiga människor, ty jag står över dem med min skönhet och intelligens, som bara slipats skarpare som oemotståndliga vapen av era lömska och småaktiga intriger mot mig! Jag skall överleva er alla när ni drunknar i stormen och förgås i era vetlösa krig, ty jag är begåvad med den yttersta makten i världen, som är konsten att med klokhet utnyttja själens förädlade skönhet i förening med kroppens.
(Mera åskdån och blixtrar. Plötsligt knackar det på fönstret utanför och en skugga framträder vagt.)
Mylady (ryggar tillbaka) Hu! En vålnad! Är det djävulen själv som gör mig sin uppvaktning? (*Det knackar igen.*) Nej, det måste vara den där sjömannen Felton. (*öppnar fönstret. Vinden och regnet viner in.*) Felton! Vad tar ni er till!
Felton Var inte orolig, prinsessa! Som sjöman är jag van att hänga vid master till storms. Men vågar ni anförtro er åt mig?
Mylady Vad har ni hittat på?
Felton Allt är klart. Jag har filat av gallret. Allt ni behöver göra är att hänga er om min hals, så klättrar jag ner med er för repstegen till friheten. Vid stranden väntar en båt på oss som tar oss till ett skepp som för er till Frankrike.
Mylady Och hertigen av Buckingham?
Felton Ni sätter av mig i Portsmouth på vägen. Jag har ju lord Winters uppdrag till honom.
Mylady (ser ut) Det stormar. Jag är inte van vid repstegar.

Felton Var inte orolig. Är ni redo? Ni får varma kläder ombord.
Mylady Vad väntar vi på?
Felton Räck fram era händer. Jag binder en näsduk om era vrister, och över den binder jag hårt ett rep. Näsduken är för att era händer inte ska fara illa. Så hänger ni er bara om min hals, och jag klättrar ner med er.
Mylady Hu! Det är långt till marken.
Felton Det gör inget om ni svimmar. Ni hänger ju kvar ändå.
Mylady Då så! Låt oss kasta oss ut i stormen!
Felton Duktig flicka! *(Hon hänger sig om halsen på honom, och båda klättrar ut.)*

(Vinden och regnet viner in medan ovädret accelelerar med åska och blixtar. Scenen mörknar totalt och fylls av åska och blixtar för att markera natten. Småningom ljusnar det för att förkunna dagen. Efter en god stund hörs dörren låsas upp, och lord Winter kommer in.)

Winter (ser genast vad som hänt, rusar fram till fönstret) Charlotte! Felton! Inte du också! (sätter sig förkrossad på sängen) Den flickan tycks då envisare än synden i sin makabra kurs mot sin egen undergång! Hur många tänker hon dra med sig i sin egen malström? Hon är sin egen avgrund utan botten. Och vad kan vi göra? Bara till nöds värja oss mot katastrofen, som kommer ändå. Vakter, hitåt! Alarm! (några vakter kommer in)

vakt 1 Ja, mylord?
Winter Min svägerska har flytt ut genom fönstret. Där hänger en repstege kvar. John Felton har troligen hjälpt henne. Rannsaka området.
vakt 2 Hur långt försprång har de?
Winter Ett obestämt antal timmar. Hon kan ha flytt redan under kvällen.
vakt 2 Vi såg ett skepp här utanför igår kväll. De har nog seglat med det.
Winter Då är det kört. Då återstår bara att larma hela England och Frankrike, och särskilt hertigen av Buckingham, om han inte redan är död. Sadla min häst! Jag måste till Portsmouth!
vakt 1 Ja, Sir. *(alla ut)*
(Stormen och blåsten fortsätter.)

Scen 2. Portsmouth. Hertigens palats.

Buckingham (gör entré) Något nytt, Patrick?
Patrick Två sändebud, Sir, båda ytterst angelägna enligt egen utsago, den ena anonym och vägrar uppge sitt ärende utom inför ers nåd själv, den andra från lord de Winter.
Buckingham Det måste vara depotationsordern för vår gemensamma bekantskap. Är det löjtnant Felton?
Patrick Ja, Sir.
Buckingham Visa in honom. Det andra budet kan vara mera problematiskt.
Patrick *(går och öppnar en dörr, ropar ut) Löjtnant John Felton! (Denne infinner sig genast med någon iver.)*
Buckingham Ni medför deportationsordern från lord Winter?
Felton Ja, jag har den med mig.
Buckingham Det är bara en formalitet att underteckna. Får jag se den.
Felton Ni känner damen i fråga?
Buckingham Ja, dess värre, en farlig lycksökerska.

Felton Döm henne inte per hörsägen.

Buckingham Vad menar ni?

Felton Saken är inte så enkel som ni tycks tro.

Buckingham Min käre vän, jag känner damen alltför väl. Ge mig nu pappret.

Felton Även hon känner er alltför väl.

Buckingham Min unge man, jag tror min själ ni far med insinuationer. Vad har ni med saken att göra utom att lyda order som en officer i flottan med goda meriter och framtidsutsikter?

Felton Jag har förhört damen i fråga och funnit henne oskyldig.

Buckingham Och?

Felton Jag har upprättat ett annat dokument, som jag ber er underteckna.

Buckingham Utan lord Winters bemyndigande?

Felton Det är en frigivningsorder, Sir.

Buckingham Min vän, för att själv ha anställt rättegång med henne verkar ni föga insatt i fallet. Deportationsordern, som lord Winter med stor nåd beslutat sig för då han varit släkt med henne, är en frigivningsorder och åtminstone rena benådningen. Hon har ej förtjänat en sådan godhet.

Felton Hon har ej förtjänat något straff över huvud taget och allra minst de skändliga vanrykten hon utsatts för.

Buckingham Hon tycks ha förvridit huvudet på er som på så många andra.

Felton Förolämpa henne inte, Sir! Jag vet allt om henne!

Buckingham Jaså? Vet ni att hon gjort karriär som lögnerska, bedragerska och tjuv? Vet ni att hon är bigamist och lönnmörderska i kardinalens tjänst? Vet ni att hon är en simpel hora och brännmärkt som sådan av den franska kungliga rättvisan med en lilja på hennes vänstra axel?

Felton Och hur känner ni till sådana intima detaljer?

Buckingham En man som jag måste hålla sig informerad. Jag har själv blivit bestulen av henne. Både jag och lord Winter har delgivits alla detaljer i hennes karriär av hennes förste ännu levande man. Genom denna varning kunde vi föregripa hennes planerade mordförsök på mig.

Felton Ni ljuger som den hycklare och skurk ni är. Inte bara kastar ni ert land in i blodigt krig för era nyckers skull utan att betänka hur många tiotusentals oskyldiga män ni därmed mördar med berätt mod, utan dessutom döljer ni det rutnaste av alla privatliv.

Buckingham Jag tror vid min själ man har släppt in en puritan hit. Patrick!

Felton Vi är inte färdiga än, Sir.

Buckingham Jo, det är vi. Ni är färdig för gott.

Felton Jag vet att ni själv brände in den franska liljan på hennes axel bara för att vanära henne för livet.

Buckingham Vad är det ni understår er? Unge man, ni är förlorad. (*vill dra i en klocksträng, men Felton hindrar honom*)

Felton Nej, Sir, vedergällningen är min, säger Herren. (*sticker ner honom med Myladys dolk.*)

Buckingham Förrädare! Ni har mördat mig! Mord! Hjälp!

Patrick (*har kommit in*) Vakter! Hitåt! (*vakter kommer in*)

Grip lönnmördaren! (*Felton grips utan motstånd.*)

Ers nåd, lever ni?

Buckingham Inte länge till. Visa in den andre budbäraren.

Patrick Det var ett brev från Frankrike. Jag har det här.

Buckingham Jag visste det. Det var från henne. Kuriren är Laporte. Låt mig få se honom.

Patrick För genast in Laporte! (*Laporte föres in.*)

Laporte (*faller på knä vid den döende Buckinghamssida*) Ers nåd! För sent!

Buckingham En sista minut har vi kvar. Vad vill hon mig, Laporte?

Laporte Hon vill att ni genast avblåser kriget.

Buckingham Hennes vilja är min lag. Jag kan ändå inte fullfölja det. Avblås det. Och säg kardinalen, att det var onödigt att mörda mig för den sakens skull. Hans drottningens böner är effektivare än hans egna lejda mördarens attentat.

Felton Lejda mördare!

Buckingham Ja, min vän. Hon har mördat både dig och mig, och du var oskyldig.

Winter (*störtar in och ser förrädaren*) En enda minut för sent! Olycklige! Vad har du gjort!

Felton Jag trodde mig skipa rättvisa men finner nu att jag bara grävt min egen grav.

Winter Vilka sagor berättade hon för dig som kunde förtrolla dig så? Vet du inte att det första och sista som en man måste lära sig i livet är att aldrig lita på en kvinna?

Buckingham Det är vad aldrig någon man någonsin har lärt sig.

Winter Och här ser ni resultatet.

Felton Min far och välgörare, jag är verkligen ledsen.

Winter Det är ingenting mot vad jag är, som måste leva med denna sorg och detta mitt livs största misslyckande. Du hade ju bara att hålla en kvittrande burfågel instängd! Var det så omöjligt?

Buckingham Klandra honom inte. Han var bara ung och en puritan dessutom.

Winter Puritan? Är du puritan?

Felton Ja, Sir.

Winter Då förstår jag bättre din dumhet. Endast puritaner är värre än katoliker. Hon inbillade dig förstås att hon också var det.

Felton Ja, Sir, och förföljd som sådan.

Winter Stackars alla Englands förföljda puritaner! De blir hela landets olycka en dag.

Buckingham Laporte, hälsa din drottning att jag älskar henne.

Laporte Det var vad hon muntligt bad mig meddela er, Sire.

Buckingham Då dör jag nöjd trots allt. (*dör*)

Patrick Den store hertigen av Buckingham är död.

Winter Avfyra kanonen i hamnen som tecken på viktiga tilldragelser.

Felton (*för sig*) Då får Mylady höra att hon lyckats.

Winter Och för ut den stackars fången. Även hans timmar är räknade.

vakterna Ja, Sir.

Felton Ett sista ord, Mylord.

Winter Ja?

Felton Jag vet ingenting om några intriger. Jag erkänner att jag hjälpte Mylady fly då jag var övertygad om att hon var oskyldig. Men hertigen mördade jag bara för att han två gånger vägrat befordra mig.

Winter Ja, Felton, skyll på såpa. För bort honom. (*Felton föres bort.*)

Och det värsta är, att med krigets avblåsning och hertigens död blir alla glada, utom kungen, som nu står helt ensam, medan maktgalna intrigörer som Mylady och kardinalen triumferar.

Scen 3. Karmeliterklostret i Béthune.

Constance Bonacieux (som nunna) Vilken tur att ni kom hit! Det är inte varje dag som man får en ödessyster på besök! Tänk att ni också fått utstå lika svåra förföljelser av kardinalen som jag!

Mylady Ack ja, en flyktings liv är inte lätt, när hon ständigt måste ana en förföljare eller spion i varje ryttare, när varje själ hon möter kan vara en potentiell förrädare, och när hon vet att myndigheter ständigt jagar henne och står henne efter livet.

Constance Kardinalen vet inte om att jag är här. Bara därför har jag kunnat leva trygg här som nunna. Det var drottningen som genom sin stora nåd och genom diskreta försänkningar kunde få mig undandömd här. Men nu ser jag äntligen min snara befrielse från skräcken och den påtvingade anonymitetens fängelse, ty mina vänner kommer och hämtar mig.

Mylady Era vänner?

Constance Ja, och den främste av dem är den tappraste och min älskare. De har utverkat drottningens tillstånd att få mig återbördad till Paris och hennes närvaro.

Mylady Är dessa vänner pålitliga?

Constance Om de är. De hör till kungens musketörer alla fyra.

Mylady Jag känner många av dem. Kanske era vänner också är mina vänner. Vad heter de?

Constance De har vanliga soldatnamn: Athos, Porthos och Aramis. Men den fjärde av dem, som är min älskare, heter d'Artagnan.

Mylady Jag känner honom.

Constance (förtjust) Känner ni honom! (*orolig*) Men hur kan ni känna honom? Ni är ju långt mera vacker och ungdomlig än jag. Säg bara inte att ni ställer samma anspråk på honom som jag. Ni är väl inte min rival?

Mylady Inte alls. Vi har bara varit goda vänner.

Constance Ni har alltså inte varit – hans älskarinna?

Mylady Ack nej, jag skulle aldrig ens ha kommit på tanken!

Constance Då kan jag lugnt anförtro mig åt er som åt min syster. Ett ögonblick blev jag faktiskt orolig.

Mylady Så de kommer verkligen och hämtar er?

Constance Ja, vi väntar dem vilken dag som helst. Priorinnan är så glad för min skull.

Mylady Ja, det är inte varje dag som man får se sin fästman på besök för att enlevera en från ett karmeliterkloster.

Constance Ni är väl inte avundsjuk?

Mylady Nej, jag är ju inte nunna. Jag är född fri och behöver inte gömma mig. Däremot fruktar jag att kardinalen hinner hit före era vänner.

Constance O nej! Finner kardinalen mig här är jag förlorad!

Mylady Jag också. Därför måste vi vara beredda och fly tillsammans, om kardinalens män kommer.

Constance Men vart skulle vi då fly?

Mylady Jag vet ett ställe vid floden strax intill gränsen, där man kan hålla sig gömd, och om fara hotar behöver man bara sätta över floden, så är man i säkerhet utomlands.

Constance Ack, jag orkar inte med sådana nervpåfrestningar. Jag är för svag.

Mylady Men jag är stark och er syster. Jag kan hjälpa er.

(*En droska hörs komma rullande till klostret på avstånd.*)

Constance En droska! Kan det vara kardinalen?

Mylady Nej, det är min bror, som jag har väntat hit. Han kommer för att sätta oss båda i säkerhet.

Constance Er bror? Har ni en bror som kan skydda oss?

Mylady Ja, och en pålitlig sådan. Seså, syster, ryck upp er! Vi har ingen tid att förlora.

Constance Ack, jag förmår inte resa mig! Jag har flytt för mycket! Jag orkar inte! Benen viker sig av skräck! Det blir värre för varje gång! Bara jag tänker på denna eviga ständigt återkommande flyktskräck vill jag bara lägga mig ner och dö! Jag har jagats för mycket för att mera orka annat än ge upp!

Mylady Det är bara nervspänningen. (*häller upp ett glas vin*) Drick det här, så känns det bättre.

Constance Tack, kära ni. (*dricker. Det hörs hästhovar.*)

Det låter som många män.

Mylady (alarmerad) Det är kardinalens män! Skynda er! (*tittar ut genom fönstret*) Det är minst åtta personer! Och de kommer hit till klostret! (*ivrig att komma iväg*) Vi kan fly genom trädgården.

Constance Men er bror? (*Man hör droskan sätta av igen. Hårda tillrop och pistolskott.*)

Mylady Han flyr. Hör ni? Det är signalen till oss att mördarna är oss i hämlarna.

Constance (försöker resa sig men kan inte) Ack, jag förmår ingenting! Min kropp ger bara vika!

Mylady Ni måste! Vi kan inte stanna här! (*avses*) Stackars barn! Hon är ihjäl följd!

Constance Ack, jag kan inte! (*segnar ner i en stol*) Jag står inte ut längre med denna olidliga hjärtklappning och nervspänning! Man har farit för brutalt hårt fram med mig. Jag är bara en trasa kvar.

Mylady Stanna då, men jag kan inte lämna er i kardinalens våld. Drick det här. (*tömmar med van hand snabbt ett pulver i hennes glas*)

Constance Vad är det?

Mylady Ett medel som hjälper er mot kardinalen och garanterar er frihet.

Constance Ni vill mig säkert bara väl. (*dricker*)

Mylady Vi ses på andra sidan, syster. (*rymmer fältet*)

priorinnan (utanför) Ja, det stämmer, men vi har två flyktingar här. Vilkendera söker ni?

d'Artagnan(s röst) Madame Constance Bonacieux.

Constance Men det är ju d'Artagnan!

priorinnan De är båda tillsammans där inne. (*Musketörerna kommer genast in.*)

d'Artagnan Constance!

Constance D'Artagnan!

d'Artagnan Äntligen! (*omfamnar henne*)

Constance Men jag är så svag.

d'Artagnan Vad är det? Har du druckit?

Constance Ja, den andra kvinnan bjöd mig för att ge mig krafter, men jag blev bara ännu svagare.... Hon var så vacker, och hon kände dig, d'Artagnan. Ett slag fruktade jag att hon tagit min plats i ditt hjärta.....

d'Artagnan Constance! (*ser att hon blir svagare*)

Athos Vem var hon?

Aramis (undersöker glaset) Det var inte bara vin i det här glaset.

d'Artagnan Vem var hon, Constance?

Constance Hon hade ett utländskt namn, ett engelskt namn.

d'Artagnan Mylady de Winter?

Constance Ja, så hette hon. (*märker hans upprördhet*) Har du älskat henne, d'Artagnan, i stället för mig?

d'Artagnan Min älskade, goda Constance, du var alltid den enda! Du måste tro mig!

Constance Jag tror dig, min älskade, men det mörknar, det börjar bli för sent.... Varför har hon då förgiftat mig, min älskade?

d'Artagnan Nej!

Athos Det får inte vara sant. Inte ett sådant brott.

Porthos Kan ingen hämta en läkare?

Athos Med ett sådant gift som hennes finns inget motgift.

d'Artagnan Min älskade! Min älskade! (*gråter*)

Constance (svagt) Tack för de orden.... min älskade.

d'Artagnan Lämna mig inte! Inte utan att jag ens en gång fick kyssa dig, mitt hjärta! (*kysser henne. Hon dör.*)

Död med ett leende. Hon hann ge mig en kyss, men det var hennes livs sista ord, mera värtaligt än något som kunnat uttalas.

Athos (tar honom på axeln) Gråt inte, d'Artagnan. Kvinnor gråter, men män hämnas.

priorinnan (kommer in) Vad är det för klagoljud vi hör?

Athos Vi kom för sent. Det var denna kvinna vi kom för att rädda, men den andra kvinnan, en brottsling, lyckades förgifta henne och komma undan.

priorinnan O min Gud!

Aramis Ja, vi säger det samma.

Athos Vi överlämnar den här olyckliga unga kvinnans stoft åt era omsorger, moder. Hon var en ängel på jorden innan hon blev det i himlen. Behandla henne som om hon varit en av era systrar. Vi kommer snart tillbaka för att be och gråta vid hennes grav.

Porthos Kom nu, d'Artagnan. (*Denne gråter otröstligt och kan inte skiljas från Constance.*)

Athos Ja, gråt, gråt du hjärta fullt av kärlek, ungdom och liv! Jag önskar jag än kunde gråta som du, men en annan kvinna tömde mig på mina tårar.

Winter (inträder) Jag har tydligen kommit rätt på min jakt efter en viss kvinna, då här finns ett lik i rummet.

d'Artagnan Lord de Winter!

Winter Ja, men alltid kommer jag fram för sent. Jag reste fem timmar efter henne från Portsmouth, kom tre timmar efter henne till Boulogne och missade henne här med högst tjugo minuter. Men ni tycks också ha kommit för sent.

Porthos Ja. Fem minuter.

Aramis Tre minuter högst.

Winter Vi kan då kanske trösta oss med att vi knappar in på henne, men ännu är vi långt från målet. Gör ni mig sällskap, mina herrar?

Athos Ja, men vi behöver en sjätte man, om vi säkert skall lyckas.

Aramis Vem då?

Athos Lämna den saken åt mig. Kom, låt oss gå.

Scen 4. Stugan vid floden.

(Mylady sitter ensam framför brasan vid ett litet bord med huvudet i händerna.)

Mylady Det är bara en tidsfråga, och kardinalen har övergett mig, som om min och hans största triumf var något som gjorde mig stinkande inför hans anblick. De är mig på spåren. Jag vet det. Ödet hinner ifatt mig, och jag kan inte längre värja mig. Jag är naknare än ett spädbarn nyss kommet till världen. *(Athos visar sig i fönstret. Mylady skriker till. Han ser henne, krossar fönstret och tar sig in. Mylady rusar mot dörren. När hon sliter upp den möts hon av d'Artagnan. Han riktar genast sin pistol mot henne.)*

Athos Stick den tillbaka, d'Artagnan. Vi är inga mördare. Hon ska dömas och det rättvist, och hon ska få försvara sig. Det är slut, Charlotte Blackson, alias Mylady de Winter, alias grevinnan de la Fère. Huset är omringat och bevakat av de våra, och ni är helt ensam. *(Musketörerna och Winter och den sjätte kommer alla in.)*

Mylady Jag hade kunnat fly över floden men bestämde mig för att låta ödet hinna upp mig. Jag vet vem ni alla är utom den sjätte, er maskerade vän i röda kappan.

Athos Vi är alla dina anklagare, och ni ska få höra våra anklagelser i tur och ordning. D'Artagnan, du först, den yngste av oss.

d'Artagnan (blek och skälvande) Jag anklagar denna dam för att med gift ha mördat min älskade Madame Constance Bonacieux. *(Han vänder sig mot Porthos och Aramis.)*

Porthos och Aramis (nickar mot varandra) Vi bekräftar denna anklagelse.

d'Artagnan Vidare anklagar jag henne för att vid minst två tillfällen ha försökt mörda mig själv. Andra gången blev i misstag i stället en oskyldig vinprovare vid namn Brisemont mördad.

Porthos och Aramis Vi intygar även sanningen av denna anklagelse.

d'Artagnan Jag har talat.

Athos Lord Winter, er tur.

Winter Jag anklagar denna kvinna för att ha låtit mörda hertigen av Buckingham.

(Alla som slagna av blixten av häpnad.)

Ja, mina herrar. Så snart jag fått ert varningsbrev lät jag fångsla och bevaka henne och satte en av mina bästa män till att bevaka henne. Honom lyckades hon förföra och tubba till att mörda hertigen av Buckingham. Han pliktar kanske just nu där för med sitt liv som ytterligare ett av hennes offer. Ett annat var min bror, som dog efter tre timmars ohyggliga plågor i en för läkarna obekant sjukdom. Hans symptom stämmer på pricken överens med de symptom som Constance Bonacieux och Brisemont dog av. Varför mördade ni min bror sedan ni gift er med honom, Charlotte Blackson? Trodde ni att ni skulle få alla hans pengar så lätt?

Mylady (tiger)

Winter Ni tiger. Jag anklagar er för tre ädla mäns död, och ni bara tiger.

Athos Är ni klar?

Winter Ja, jag är klar.

Athos Då är det min tur. Jag gifte mig med denna kvinna när hon ännu var en ung flicka. Jag gjorde det i trots mot min familjs vilja och gav henne allt och skänkte henne mitt goda namn. En dag fann jag en inbränd fransk lilja på hennes vänstra axel.

Mylady Jag trotsar er att finna den domstol som ådömt mig detta straff! Jag trotsar er att finna den bödel som utfört domen!

Bödeln (som hållit sig i bakgrunden, stiger nu fram i centrum och tar av sig masken)

Det var jag.

Mylady (hysterisk av fasa) Bödeln från Lille! O nej! Det är en uppenbarelse från helvetet! Det är omöjligt! Det är en mardröm! En fasansfull överklig mardröm! Nåd! Skona mig! (*faller ner på knä helt förintad av fasa*)

(*De andra har vikit undan från bödelns närhet, som står helt suverän och ensam i mitten av scenen.*)

Athos Det är er tur.

Bödeln Denna dam var som ung flicka nunna i benediktinerklostret Templemar. I samma kloster fanns en ung präst med rent och troende hjärta som hon förförde. De rymde tillsammans, men för att finansiera sina eskapader stal de klostrets heliga kärl och sålde dem. De åkte fast och fängslades.

Hon lyckades då förleda fångvaktarens son till att hjälpa henne fly medan prästen dömdes till tio års fångenskap i järn och brännmärkning som tjuv. Jag tvingades utföra brännmärkningen, ty det var mitt jobb. Men prästen var min egen bror.

Jag svor att söka upp henne och ge henne samma straff som min bror, och jag lyckade still slut. Kvinnor brännmärks inte, och hon är kanske det enda undantaget i Frankrikes historia. Jag gjorde det alltså helt genom min egen myndighet i enlighet med den moraliska rättvisans krav.

När jag kom till Lille lyckades min bror fly från fängelset. Jag blev då fängslad i hans ställe som misstänkt för att ha hjälpt honom fly. Han visste inte om denna dom utan sökte upp sin förförerska och fortsatte sitt liv med henne och lyckades skaffa sig ett pastorat. Godsägaren där upptäckte henne och blev så kär att han friade till henne. Hon gällde ju bara som syster till prästen. Hon övergav genast min bror och blev grevinnan de la Fère.

Min bror blev vansinnig av förtvivlan och uppsökte mig i Lille och fick där veta om min dom. Han inställde sig då genast hos rättvisan, och jag blev befriad. Men min bror hängde sig i fängelset.

Jag anklagar henne således, genom att ha berövat min bror först hedern och sedan lyckan, för att ha vållat min brors ohyggligt orättvisa död.

(*Alla är tysta.*)

Athos Vi har hört anklagelserna. Herr d'Artagnan, vad yrkar ni på för straff?

d'Artagnan Döden.

Athos Lord Winter?

Winter Döden.

Athos Porthos och Aramis?

Porthos och Aramis Döden.

Mylady Nåd! Nåd! Ni kan inte avrätta en ensam värnlös kvinna utan vidare och utan laglig rättegång! Jag har rätt till att få någon som försvarar mig!

Athos Charlotte Blackson, grevinna de la Fère, lady Winter, ni har uttömt Guds och människors tålamod. Om ni har någon bön, så be den, ty ni är dömd, och ni skall dö.

Mylady Min egen man min domare! Ni är alla jäviga! Det är orättvist! Jag är bara en kvinna!

Winter Varför tog ni inte emot er benådning och tog chansen att få komma till Amerika? Men ni skulle nödvändigt insistera i att stanna kvar och fortsätta sprida död och förvirring omkring er vart ni än kom!

Mylady Buckinghams död var en helig plikt! Jag har räddat Frankrike!

Winter Till vilket pris? John Feltons liv! Ni vandrar över lik för att åstadkomma lik! Ni är hemskare och ondare än en vampyr!

Mylady Det är ni män som gjort mig sådan.

Athos Gjorde jag dig sådan? Gav jag dig något annat än kärlek? Och din bödels bror prästen? Gav han dig något annat än kärlek? Och vad gav lord Winters bror annat än kärlek och pengar? Slutsatsen är, min fru, att allt vad du kommer vid drar du med dig ner i ditt eget fördärv och din egen undergång!

Mylady Jag beklagar att ni inte alla avsmakade vinet jag sände d'Artagnan.

Aramis Det kallar jag en bekännelse. Hon bekänner sig skyldig.

Bödeln Vad väntar vi på? Låt mig ta hand om henne.

Mylady Nej! Jag är för ung för att dö! Allt vad jag gjorde var av kärlek. Jag älskade min präst och dig, min greve, jag älskade verkligen din bror, lord Winter, och jag älskade att tjäna min kardinal och mitt Frankrike. Ni kan inte döma mig för min kärlek.

d'Artagnan Älskade du även Constance Bonacieux? Vad ont hade hon gjort dig?

Mylady Jag älskade dig, d'Artagnan. Hon kallade mig sin rival. Hon insåg att du gett mig din kärlek i stället för henne. Dessutom var hon psykiskt förstörd genom allt vad kardinalens män hade gjort med henne. Hon tålde ingenting mer, och jag hörde Rochefort komma för att hämta henne. Jag försökte få henne att rymma med mig och rädda sig, men hon orkade inte. Då mördade jag henne av ren barmhärtighet.

Aramis Ännu en bekännelse.

d'Artagnan Jag står inte ut! Det var ju vi som kom!

Athos Hon talar sanning. Rochefort kom först, men vi besköt honom, så att han flydde.

Winter Och Brisemont? Om vi alla druckit av ert vin, hade det också varit ett barmhärtighetsmord?

d'Artagnan Jag står inte ut! (*störtar ut*)

Porthos Och *den* unge mannens liv har ni alldeles förstört, Mylady, inte bara John Feltons och alla de andras. *Han* måste bära det djupa hjärtesår ni givit honom hela livet.

Athos Vi har hört nog. det återstår ingenting annat att göra än er plikt, herr bödel.

Mylady Nåd! Nåd!

Bödeln (*utan ett ord vidare, stiger fram och tar ett fast grepp om Myladys hår och drar ut henne. De andra följer efter helt tysta, och stugan med det sönderslagna fönstret och sitt ensamma fladdrande ljus blir helt öde och tom.*)

Scen 5. Hos kardinalen.

Rochefort Ers eminens, jag medför fången d'Artagnan.

Richelieu För in fången. (*D'Artagnan släpps in.*)

Förstår ni varför ni är här, d'Artagnan?

d'Artagnan Jag vet vad jag har gjort, men jag vet ej vad jag är anklagad för.

Richelieu Ni är anklagad för att ha brevväxlat med landets fiender, för att ha uppsnappat statshemligheter och för att ha försökt kullkasta en överbefälhavares planer.

d'Artagnan Och vem anklagar mig?

Richelieu Mylady de Winter.

d'Artagnan Hon är död, ers eminens, och så länge hon levde var hon en förtappad brottsling.

Richelieu Förklara er.

d'Artagnan Hon var brännmärkt för stöld och skörlevnad, hon begick bigami och mördade sin andre man, och även mig försökte hon förgifta men mördade en oskyldig man av misstag.

Richelieu Och hur kommer det sig att hon är död?

d'Artagnan Vi dömde henne och avrättade henne.

Richelieu Och det bekänner ni så där enkelt, som om ni begått en äppelstöld och hade rätt att göra det. Om vad ni säger är korrekt har ni satt er över lagen och avrättat en högt betrodd agent i min och kungens tjänst, vilket är liktydigt med landsförräderi. Det blir inte Bastiljen utan döden direkt enligt lagen. Det gör mig ont om er, unge man.

d'Artagnan Jag bär min egen benådning i min ficka.

Richelieu Ni skämtar.

d'Artagnan Man skämtar inte om ers eminens egna aktioner. *(lägger fram dokumentet)*

Richelieu (läser långsamt högt med eftertanke) "Det är på min befallning och för statens väl som innehavaren av detta papper har gjort vad han har gjort. Undertecknat Richelieu." Hmm. *(blir tankfull och vänder sig bort)*

d'Artagnan (för sig) Nu är det kört för mig. Jag har satt min sista potatis. Det kan inte finnas något hopp för mig. Han tänker bara ut hur han ska låta mig försvinna. Nå, på min ära, han ska få se att jag kan konsten att dö som det anstår en adelsman.

Richelieu (river långsamt sönder dokumentet, vänder sig till skrivbordet, tar fram ett färdigt upprättat dokument, tillfogar några rader och sätter sitt sigill under.)

d'Artagnan (som förut) Min dödsdom, utan tvekan.

Richelieu Varsågod, herr d'Artagnan. Här får ni en ny fullmakt i stället för den gamla. Liksom den förra är även denna in blanco. Ni får själv sätta dit ert namn. *(överräcker dokumentet)*

d'Artagnan (baxnar när han läser det) En löjtnantsfullmakt vid musketörerna!

Richelieu Förvånar det er? Ni har förtjänat varken mer eller mindre. Jag hoppas i framtiden få räkna er bland mina vänner.

d'Artagnan Ers högvördighet! *(faller på knä och kysser hans hand)*

Richelieu Äntligen, min vän, får jag lov att kalla er min son.

d'Artagnan (reser sig) Men mina vänner förtjänar denna löjtnantsfullmakt bättre än jag.

Richelieu Erbjud den då åt era vänner, men de kommer i tur och ordning att låta dig behålla den.

d'Artagnan Jag är överväldigad, ers högvördighet.

Richelieu En viss dam gjorde mig och Frankrike vissa stora tjänster men förstörde själv frukterna för sig därav genom sin otroliga hänsynslöshet. Hennes egen listigt utstuderade ondska tycks ha blivit hennes egen ruin. Ni har gjort mig och Frankrike en tjänst genom att befria oss från den belastningen, och jag är övertygad om att ni i framtiden genom ert mod och er hederlighet kommer att göra Frankrike större tjänster än vad hon gjorde.

d'Artagnan Tack, ers högvördighet.

Richelieu Det är vi som skall tacka.

d'Artagnan Nej, konungen eller Frankrike.

Richelieu Vi alla fyra, och det inkluderar drottningen, står i tacksamhetsskuld till er alla fyra.

d'Artagnan Tack, ers eminens. *(bugar sig än en gång och går)*

Richelieu Vad förmår all ondska i världen mot en enda hederlig man? Sådana musketörer kan få vem som helst att tro på mänskligheten trots allt. Rochefort!

Rochefort Ja, ers eminens.
Richelieu Inga fler dueller med den mannen nu, ty vi har äntligen fått hedern på vår sida.
Rochefort Men om han insisterar?
Richelieu Bara skråmor i så fall, Rochefort.
Rochefort Och om det är jag som får dem?
Richelieu Då är han i sin fulla rätt.
Rochefort (*bugar sig, sveper med hatten och dess plymer, och går*)
Richelieu (*ensam*) Mylady, ert jobb var ej förgäves. Vi har slutligen fått honom över på vår sida.

Slut.

(Verona 11.4.2002)